

Verksamhetsplan 2025–2027

Barn- och utbildningsnämnden

Beslutsinstans
Beslutad
Giltig till
Diarienummer

Barn- och utbildningsnämnden
2024-12-16
Tills vidare
BOUN.2024.138

GNESTA
KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning	4
Omvärldsbevakning	5
Förändringar i lagstiftning	5
Befolkningsutvecklingens påverkan på verksamheterna	10
Attityd- beteende- och verksamhetsförändringar	10
En attraktiv kommun	13
Målbild	13
Nulägesbeskrivning.....	14
Nämndernas fokusområden.....	16
Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsfokus	16
Indikatorer	18
Prioriterade uppdrag	19
Fler välmående och växande företag	20
Målbild	20
Nulägesbeskrivning.....	20
Nämndens verksamhetsfokus	20
Indikatorer	21
En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat.....	22
Målbild	22
Nulägesbeskrivning.....	22
Nämndernas fokusområden.....	23
Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsfokus	24
Indikatorer	29
Prioriterade uppdrag	34
En proaktiv och effektiv organisation	35
Målbild	35
Nulägesbeskrivning.....	35
Nämndernas fokusområden.....	36
Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsfokus	36
Indikatorer	38
Prioriterade uppdrag	39

Ekonomi	40
Barn- och utbildningsnämnden, utdrag ut Framtidsplan 2025–2027	40
Resultaträkning Totalt Barn- och utbildningsnämnden (Tkr).....	41
Nämndens driftsbudget	42
Översikt per verksamhetsområde.....	43
Volymer.....	46
Resursfördelning - Förskola och pedagogisk omsorg.....	48
Resursfördelning – Förskoleklass, fritidshem, fritidsklubb och grundskola	51
Investeringar.....	56

Inledning

Vi är glada över att se de positiva resultat som det viktiga utvecklingsarbetet inom våra verksamheter genererar varje dag. Målet är att ge våra elever en utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat. Det samlade arbetet från alla våra verksamheter är avgörande för att varje barn och ungdom ska känna glädje i sitt lärande, få rätt förutsättningar att lyckas och utvecklas samt vara väl rustade för vuxenlivet. Med denna verksamhetsplan klargör vi hur utvecklingsarbetet ska fortsätta för att nå kommunfullmäktiges mål om en utbildning med hög kvalitet och goda resultat.

Inom förskolan lägger vi stor vikt vid att skapa en trygg och trivsamt miljö där barn kan utvecklas tillsammans och bygga grunden för ett livslångt lärande. Vi fortsätter att prioritera arbetet med språk- och läsutvecklande. En jämn fördelning av förskollärare är också avgörande för att säkerställa likvärdig undervisning på våra förskolor i hela kommunen.

I grundskolan fokuserar vi på att höja kunskapsresultaten genom att öka andelen behöriga och skickliga lärare, arbeta med problematisk skolfrånvaro och stärka elevernas psykiska och fysiska hälsa. Vi vill även säkerställa inkluderande och tillgängliga lärmiljöer för alla elever.

En viktig del av utvecklingsarbetet är vårt fördjupade samarbete med socialnämnden. Tillsammans satsar vi på förebyggande insatser och tidigt stöd, vilket på längre sikt skapar bättre förutsättningar för att barn och ungdomar ska må bra, få en utbildning av hög kvalitet och en stark grund inför vuxenlivet.

Vi ser fram emot att följa resultaten av den utvecklingsresa vi är inne på och arbetar målmedvetet för att alla elever i Gnesta kommun ska nå högre måluppfyllelse.

Ann-Sofie Karlsson (S)
Ordförande
Barn- och utbildningsnämnden

Pernilla Lövström (M)
1:e vice ordförande
Barn- och utbildningsnämnden

Omvärldsbevakning

Förändringar i lagstiftning

På nationell nivå märks en generell trend av ökat statligt inflytande i frågor som berör skolväsendet, som tidigare styrts och beslutats på kommunal nivå. Syftet med att öka den centrala styrningen är att säkerställa likvärdigheten mellan kommuner och skolor. Förändringarna innebär bland annat en mer ingående beskrivning av huvudmannens ansvar i skollagen, centralisering av processer såsom kompetensutveckling hos personal, rättning och bedömning samt framtagande av en nationell norm för resursfördelning. Fortsatta förändringar i samma riktning kan i förlängningen innebära att det krävs organisatoriska förändringar av verksamheten, men det är i dagsläget svårt att göra den bedömningen. Nedan redogörs för nationella utredningar och förändringar i lagstiftning som påverkar barn- och utbildningsnämndens verksamheter.

Nya socialtjänstlagen

Den nya socialtjänstlagen syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad. Lagen fokuserar på att stärka det förebyggande arbetet genom tidiga insatser och att förbättra tillgängligheten till socialt stöd för dem som behöver det. Detta innebär att socialtjänsten ska vara lättare att nå för alla, och att insatserna ska vila på vetenskapligt underbyggda metoder och beprövad erfarenhet.

Socialförvaltningen utreder hur lagförändringen kommer att påverka verksamheten, och genom samverkan mellan förvaltningarna kommer man kunna synliggöra påverkan på barn- och utbildningsnämndens verksamheter.

Nya lagen träder i kraft 1 juli 2025.

Nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare

Riksdagen har beslutat om ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare. Programmet inkluderar en nationell struktur för kompetensutveckling och ett meriteringssystem för legitimerade lärare och förskollärare. Syftet är att stärka professionerna, öka yrkets attraktionskraft och förbättra undervisningens kvalitet. Lärarna kan ansöka om meriteringsnivåer som erkänner deras yrkesskicklighet, och Skolverket ansvarar för att besluta om dessa nivåer.

Lagändringarna innebär att:

1. det införs ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare inom skolväsendet.
2. huvudmannens befintliga skyldighet att se till att personalen ges möjligheter till kompetensutveckling ska till viss del preciseras.

3. Skolverket är den myndighet som ska besluta att en legitimerad lärare eller legitimerad förskollärare har uppnått en viss meriteringsnivå om läraren eller förskolläraren vid ansökningstillfället uppfyller villkoren för nivån.
4. ett beslut om meriteringsnivå ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

I en proposition från den 9 september 2024 föreslår regeringen att datumet för lagändringarnas ikraftträdande ska flyttas från den 1 januari 2025 till den 1 september 2025.

Regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning

Ändringar i skollagen ställer krav på huvudmän att väga in arbetsmarknadens behov när de planerar och erbjuder utbildning i gymnasieskolan och Komvux. Kommuner ska samverka när utbildningar inom gymnasieskolan och Komvux planeras, dimensioneras och erbjuds.

Ändringarna i skollagen innebär bland annat att:

- Arbetsmarknadens behov ska få betydelse när kommuner, enskilda huvudmän och regioner planerar och dimensionerar vissa utbildningar inom gymnasieskolan.
- Varje kommun ska samverka med minst två andra kommuner om uppgifter i gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning. Samverkan ska ske genom ett avtal (primärt samverkansavtal). De samverkande kommunerna bildar ett primärt samverkansområde för utbildningen. Det primära samverkansavtalet ska avse planering, dimensionering och erbjudande av utbildning. Det är även möjligt att sluta sekundära avtal med kommuner utanför samverkansområdet eller regioner.

Lagändringarna tillämpas första gången i utbildning som påbörjas 2025.

En nationell skolpengsnorm

En särskild utredare har fått i uppdrag att föreslå ett nytt resursfördelningssystem för förskoleklassen, grundskolan och anpassade grundskolan. Syftet ska vara att genom statlig styrning av finansieringen öka likvärdigheten i den svenska skolan i hela landet.

Utredaren ska bland annat

- föreslå en modell för att fastställa en nationell skolpengsnorm för kommunala och enskilda huvudmän som tar hänsyn till olika huvudmäns strukturella förutsättningar och behov,
- föreslå hur staten utifrån modellen för en nationell skolpengsnorm ska beräkna hur mycket resurser varje kommun som golv minst ska tilldela sin egen skolverksamhet och vad ersättningen till respektive enskild huvudman minst ska vara, och
- med utgångspunkt i modellen för en nationell skolpengsnorm föreslå ett system där kommunerna fastställer och tilldelar medel till skolverksamheterna.

Uppdraget att föreslå ett nytt resursfördelningssystem för förskoleklassen, grundskolan och anpassade grundskolan, inklusive för fristående resursskolor i dessa skolformer, ska redovisas senast den 1 april 2025.

Uppdraget att föreslå ett nytt resursfördelningssystem för gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan, inklusive för fristående resursskolor i dessa skolformer, ska redovisas senast den 1 november 2026.

Digitalisering

Under de senaste åren har det svenska skolväsendet digitaliserats, med en ökad användning av digitala läromedel och verktyg från förskolan och uppåt. Nya nationella utredningar indikerar en ny inriktning mot en mer begränsad användning av digitala verktyg i såväl förskolan som grundskolan. För barn- och utbildningsnämndens verksamheter skulle det innebära förändrade arbetssätt och krav på andra typer av läromedel. Nedan beskrivs vilka specifika förändringar som utreds för förskolan respektive grundskolan.

Översyn av området digitalisering i förskolans läroplan

Den 2 oktober 2023 gav regeringen Skolverket i uppdrag att föreslå ändringar i förskolans läroplan som innebär att utbildningen i huvudsak ska vara skärmfri för barnen. I juni 2024 lämnade Skolverket över sina förslag till regeringen som ska fatta beslut. Skolverket föreslår att begreppen digital/digitala och digitalisering stryks i läroplanen. Begreppet digitala lärverktyg ersätts därför på vissa ställen av det bredare begreppet lärverktyg. Myndigheten föreslår även att införa begreppet teknikutveckling i läroplanen för att markera att förskolan även fortsatt ska ge barn förutsättningar att utveckla en förståelse för den teknikutveckling de möter i vardagen. Vidare föreslår myndigheten att förskollärares ansvar för att värdera och välja arbetssätt och lärverktyg utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, förstärks. Skolverket föreslår även en breddning av innehållet om ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt så att förskolan tydligare ska få i uppdrag att skapa förutsättningar för att barn på sikt ska kunna tillägna sig de kunskaper som alla i samhället behöver. Därutöver lämnar myndigheten förslag som förstärker innehållet om fysisk aktivitet och rörelse samt högläsning. Förskoleområdena i Gnesta är väl förberedda på eventuella läroplansförändringar och har inkluderat det i sitt kvalitetsarbete.

Grundskolan

Skolverket lämnade i slutet av 2022 ett förslag till regeringen på en ny nationell digitaliseringsstrategi. Regeringen beslutade i november 2023 att de inte kommer att gå vidare med Skolverkets förslag. I stället får Skolverket i uppdrag att ta fram allmänna råd eller rekommendationer samt stödmaterial om val och användning av lärverktyg i undervisningen. Syftet är att ge lärare en *tydlig vägledning vid val och användning av lärverktyg i undervisningen*. Regeringen anger vidare att *fokus i de yngre åldrarna bör ligga på fysiska böcker och att digitala lärverktyg först vid*

stigande ålder kan användas och ge goda effekter, under förutsättning att det görs selektivt, utifrån tydligt vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde.

Uppdraget ska redovisas senast den 15 januari 2025.

Mobilfri skola

En utredare ska undersöka hur en reglering om daglig insamling av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, exempelvis smarta klockor, kan utformas. En utgångspunkt är att det ska vara möjligt att besluta om undantag om det finns särskilda skäl. Det ingår även i uppdraget att utredaren ska analysera och vid behov lämna förslag som innebär att en mobiltelefon ska kunna omhändertas även om eleven vägrar att lämna ifrån sig den. Regleringen ska omfatta förskoleklassen, grundskolan och motsvarande skolformer samt fritidshemmet.

Uppdraget redovisas senast 3 mars 2025

Ny utredning för att ta bort extra anpassningar och förbättra elevhälsan

Regeringen har under våren 2024 tillsatt en utredning som får i uppdrag att ta fram förslag som ska stärka elevhälsan och skolans stödinsatser.

I dag samverkar elevhälsan med hälso- och sjukvården, BUP, barn- och ungdomshabiliteringen och socialtjänsten. Trots att det finns lagstadgade skyldigheter att samverka visar flera rapporter och utredningar att det finns brister och utmaningar i det arbetet. Utredningen ska därför föreslå hur elevhälsans samverkan med andra aktörer kan förbättras och analysera om det bör inrättas en samordnande funktion som kan bidra till en förbättrad samverkan.

Eftersom elevhälsan rör både medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser styrs den av flera olika regelverk, vilket ställer särskilda krav på elevhälsans huvudman och ledning. Utredningen ges i uppdrag att se över utformningen av elevhälsans huvudmannaskap och ledning.

Uppdraget ska redovisas 7 mars 2025.

Ökad tillgång till litteratur och bemannade bibliotek

Kopplat till ungas tillgång till bibliotek och litteratur föreslår regeringen förändringar i skollagen till riksdagen. Förslagen syftar till att införa bemannade skolbibliotek för att främja läsförmågan hos barn och ungdomar. Elever i förskoleklass, grundskola, gymnasieskola och anpassade skolformer ska ha tillgång till skolbibliotek på sin skola. Ett skolbibliotek är en samlad verksamhet med både digitala och fysiska medier som stöd i undervisningen. I vissa fall kan biblioteket finnas på en annan skolenhet eller kommunens folkbibliotek. Varje huvudman ska ha en biblioteksplan som beskriver hur skolbibliotekets mål ska uppnås. Skolbiblioteken ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. Varje huvudman ska sträva efter att för skolbiblioteksverksamheten anställa personal som i första hand har en examen

från en högskoleutbildning inom biblioteks- och informationsvetenskap eller i andra hand en examen från en annan relevant högskoleutbildning.

Statsbidrag kommer kopplas till de förhöjda lagkraven. Ändringarna i skollagen föreslås träda i kraft 1 juli 2025.

Nationella prov

I Sverige fortgår processen gällande digitalisering av de nationella proven. Syftet med digitaliseringen är att öka likvärdigheten vid bedömning av nationella prov genom bland annat fler automaträttade uppgifter, att öka tillgängligheten samt att få till en mer effektiv hantering av proven. De första digitala nationella proven genomfördes under hösten 2024 på gymnasiet. De första proven i grundskolan blir digitala vårterminen 2025 och gäller då engelska och svenska/svenska som andra språk i årskurs 6, samt SO-ämnena och NO-ämnena i årskurs 9. Skolorna behöver ha nödvändig teknik på plats och digital kompetens för att eleverna ska kunna genomföra proven digitalt. Skolorna i Gnesta bedöms väl förberedda bland annat till följd av att ett nytt system för säker inlogging upphandlats.

Genom digitaliseringen ska så stor andel av proven som möjligt automaträttas. Utöver det har Skolverket även fått i uppdrag att införa central rättning av vissa av uppsatsdelarna i nationella proven. På uppdrag av regeringen har Skolverket tidigarelagt införandet ett år och den centrala rättningen planeras således införas stegvis med start höstterminen 2025 då ett mindre antal delprov rättas centralt. I Skolverkets redovisning från september 2023 anges att engelska, svenska och svenska som andra språk i årskurs 9 kan få central rättning vårterminen 2028.

Skolverket ska även analysera och redovisa om central rättning bör införas för ytterligare delar av de nationella proven, till exempel naturorienterade och samhällsorienterade ämnen i årskurs 9.

Kulturskolan

Utvecklingsbidrag till kulturskolor blir kvar fram till år 2026. Bidraget finns till för att hjälpa kulturskolor att utvecklas. Att prova nya satsningar, utveckla befintlig verksamhet och bredda utbudet är exempel på vad bidraget kan användas till.

Stöd till frukt i skolan

Inom EU finns ett program som erbjuder ekonomisk ersättning till skolor som delar ut och undervisar om frukt och grönsaker under skoltid. Utifrån Landsbygds- och infrastrukturdepartementet var administrationen för stor i förhållande till den begränsade budgeten. Därför har regeringen februari 2024 gett Jordbruksverket i uppdrag att förbereda införande av stöd från EU:s skolprogram till utdelning av frukt i skolor från och med skolår 2025/2026.

Befolkningsutvecklingens påverkan på verksamheterna

Befolkningsprognosen visar hur stort behovet är av platser i förskola och skola, och kan till exempel få effekter för hur många avdelningar våra förskolor har i bruk.

Det som tydligast sticker ut under perioden 2024–2027 är att antalet barn och unga i kommunen förväntas minska för perioden, främst i de yngre åldrarna, samtidigt som antalet personer 80 + förväntas öka kraftigt. Utifrån de prognostiserade förändringar förväntas förskola samt låg- och mellanstadiet inom grundskolan ha lägre volymer de kommande åren samtidigt som volymtrycket förväntas vara högt inom äldreomsorgens områden. Detta är en utveckling i enlighet med resten av riket, och kommer vara en viktig faktor i planeringen av organisationen framledes.

Ålder/År	2024	2025	2026	2027	Förändring antal	Förändring %
0-5	682	657	646	634	-48	-7,0%
6-9	579	574	566	559	-20	-3,5%
10-12	470	462	460	456	-14	-3,0%
13-15	450	478	453	471	21	4,7%
16-18	395	398	421	416	21	5,3%
19-24	582	568	577	588	6	1,0%
25-44	2585	2605	2593	2602	17	0,7%
45-64	2940	2949	2987	3001	61	2,1%
65-79	2056	2012	1972	1970	-86	-4,2%
80-100+	800	866	928	964	164	20,5%
Totalt	11 539	11 569	11 603	11 661	122	1,1%

Attityd- beteende- och verksamhetsförändringar

Psykisk och fysisk hälsa bland barn och unga

Den psykiska ohälsan bland barn och unga är en nationell utmaning som påverkar alla verksamheter inom barn- och utbildningsnämnden.

- För- och grundskolan har en viktig roll i det främjande arbetet och för att tecken på psykisk ohälsa bland eleverna upptäcks tidigt. En hälsofrämjande och förebyggande verksamhet som är väl utformad kan förändra skolans klimat och förbättra möjligheter att klara av kärnuppgiften att förbereda ungdomar både för fortsatta studier och för arbetslivet.

- Fritidsgården och kulturskolans roll är av stor betydelse för att ge barn och unga en meningsfull fritid som främjar kreativitet, stärkt självkänsla och ett socialt sammanhang.
- Kostenheten har en viktig roll i att skapa en positiv matupplevelse som ger barn och elever förutsättningar för välmående och lärande.
- Kommunala aktivitetsansvaret (KAA) träffar unga som hamnat utanför studie- eller arbetslivet. Att inte ha ett sammanhang och eventuellt komma från grundskolan eller gymnasiet med mycket låg skolnärvaro har ofta följder vad gäller psykisk hälsa. Det stöd som KAA erbjuder för att ungdomar ska kunna etablera sig i vuxenlivet har betydande effekter för den enskilda och för samhället i stort.
- I Gnesta pågår utöver detta flera förvaltningsövergripande insatser för att främja måendet hos barn och unga, såsom samverkan med socialförvaltningen, Tillsammans för barnens bästa i Sörmland, arbete med inkluderande lärmiljöer, rörelsegaranti från förskolan upp till högstadiet och under 2024 påbörjades handledning för att stärka elevernas självkänsla, självinsikt samt motivation att skapa egna målbilder (*Motivationslyftet*).

Problematisk skolfrånvaro

Elever som inte kommer till skolan är ett växande problem både nationellt och i Gnesta kommun. Forskning visar att skolfrånvaro föder skolfrånvaro. Med tiden blir tröskeln för att eleven att ta steget tillbaka allt högre. Därför är det främjande arbetet kopplat till psykisk och fysisk hälsa som beskrivits ovan av stor vikt. Parallellt med det behöver ett arbete för att få tillbaka de elever som hamnat i en situation med hög skolfrånvaro pådrivas. Riskerna för elever som hamnar utanför är många, däribland försämrat mående, utanförskap, brist på sammanhang, hamna efter kunskapsmässigt och riskera att inte få betyg eller gymnasiebehörighet. I samverkan med socialförvaltningen har ett nytt arbetssätt tagits fram för att komma åt problematiken. Även fler verksamheter gör insatser för att främja närvaro, som till exempel kulturskolan som anordnar dans för hälsa med flickor i högstadiet och gymnasiet (den grupp som utifrån 2024 års siffror har högst problematisk skolfrånvaro). Här behöver ett dynamiskt arbetssätt upprättas med flera olika verksamheter och vårdnadshavare för att säkerställa att eleverna kommer till skolan. De senaste terminerna har visat en generell positiv trend i Gnesta kopplat till ökad elevnärvaro på skolorna.

AI

AI och dess påverkan på skolan är ett aktuellt ämne. Den nya tekniken har både möjligheter och risker. Genom AI-teknologi är det möjligt att exempelvis få hjälp med att skriva och bearbeta texter av hög kvalitet. Det gör det svårare för lärare att upptäcka om eleven använt en chattbot för att producera en text eller ett svar. Med anledning av utvecklingen gick Skolverket under våren 2023 ut med nya rekommendationer kring inlämningsuppgifter där de avråder från inlämningsuppgifter som är betygsgrundande, om man som lärare bedömer att man inte kan säkerställa tillförlitligheten i innehållet.

Utvecklingen kring AI går snabbt och det är viktigt att förvaltningen håller sig á jour på området, dels för att kunna förhålla sig till risker med förändrade förutsättningar, dels för att utforska hur AI kan användas och bidra till utveckling av processer och förbättringsarbete.

En attraktiv kommun

Som erbjuder goda boendemöjligheter i ett hållbart samhälle, bra kommunikationer och infrastruktur samt ett brett utbud av fritidsaktiviteter.

Målbild

Gnesta är en växande kommun som erbjuder en trygg och stimulerande miljö med invånare, besökare och företagare i fokus. En småstadsidyll nära storstad med en levande handel, ett aktivt kultur- och föreningsliv och ett rikt näringsliv.

Det finns ett varierat utbud av villor och attraktiva lägenheter i hela kommunen. Grönstråken och parkerna är vackra, lummiga och trivsamma. Den nya bebyggelsen är hållbar, har en varierad arkitektur som är anpassad till omgivningen och erbjuder bostäder som passar många olika typer av människor, behov och önskemål. Kommuninvånare ska känna sig trygga och samhället byggs för att fortsätta vara gemytligt och trivsamt där segregation förebyggs. Utveckling sker både i tätorterna och på landsbygden. Centrumkvarteret i Gnesta tätort utvecklas till ett gemytlig kvarter där stationssamhällets charm tas till vara och goda möjligheter för butiker och boende skapas. Kommunens företagare är viktiga för en levande kommun, i tätorter såväl som på landsbygden.

Gnesta är en kommun där vem du är eller vilken bakgrund du har inte påverkar individens möjlighet till utbildning, yrkeskarriär, service och inflytande. Tidiga insatser för unga i riskzonen prioriteras genom god samverkan mellan elevhälsa, skola, socialtjänst, psykiatri och polis.

Kommunen erbjuder en god och tillgänglig samhällsservice inom framför allt vård, omsorg och utbildning, och kommunen samverkar både internt och externt för att ge invånarna bästa möjliga stöd och service. Kommunen arbetar hälsofrämjande och för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män. Barnkonventionens principer integreras i alla frågor där barn berörs av kommunens beslut.

Gnesta kommun arbetar långsiktigt med klimatstrategiska lösningar för att nå de nationella miljömålen. Sveriges miljömål är det nationella genomförandet av den miljömässiga dimensionen av de globala hållbarhetsmålen (Agenda 2030). Det finns långsiktigt hållbara planer för vatten- och avloppshantering. Kommunens sjöar och vattendrag värnas och yt- och grundvatten skyddas för att säkra tillgången på dricksvatten.

Ny bebyggelse lokaliseras i möjligaste mån så att gående, cykling och resande med kollektivtrafik underlättas samtidigt som utvecklingen på landsbygden möjliggörs. Kommunikationsmöjligheterna både inom kommunen och regionalt är goda, vilket gör det enkelt att pendla till jobb och studier och att ta sig till och från fritidsaktiviteter. Spår- och busstrafiken är robust, tillförlitlig och hållbar. Andelen persontrafik som sker med kollektiva transporter ökar. Det är vanligt att invånarna använder flera transportslag och kommunens infrastruktur för elfordon är väl utbyggd.

Bredbandsutbyggnaden ger landsbygden en stabil internetuppkoppling vilket gör det möjligt för fler att bo och verka även utanför tätorterna.

I Gnesta kommun frodas ett aktivt kultur- och föreningsliv som erbjuder ett rikt och varierat utbud av olika kultur- och fritidsaktiviteter för alla åldrar där barn och unga prioriteras särskilt. Naturen bjuder på goda möjligheter för rekreation och aktiviteter året om. Mångfalden i aktiviteter och upplevelser lockar såväl våra kommuninvånare som besökare. Kommunens fritidsgård, kulturskola och bibliotek bidrar till barns och ungdomars utveckling genom att ge dem en stimulerande fritid och rusta dem för ett gott vuxenliv.

I Gnesta kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro att utsättas för brott. Gnesta ska upplevas som en trygg kommun att bo, vistas och verka i. Målet för vårt brottsförebyggande arbete är att minska risken för att brott ska inträffa genom att påverka orsakerna till eller förutsättningarna för brottsligheten.

Vidare ska kommunen ha en god krisberedskap för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar och förmågan till civil beredskap ska stärkas. Kommunens arbete inom dessa områden är till för att skydda människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, egendom, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Nulägesbeskrivning

Arbetet med en hållbar, långsiktig och säkrad vattenförsörjning och avloppsrening är en prioriterad fråga för kommunen och arbete pågår inom ram för olika projekt, så som nytt vattenverk, nytt vattenskyddsområde, ny vattentäkt, kapacitetsökning för avloppsreningen, lokaliseringsutredning för nytt avloppsreningsverk. Därtill står kommunen inför ett införande av system för fastighetsnära insamling 2027. Arbetet pågår med dessa delar.

Utmaningarna är stora och resultatet av arbetet är en viktig faktor för att uppnå en ekologiskt, ekonomiskt och social hållbar samhällsutveckling över tid, där goda livs- och boendevillkor samt fortsatt bostadsbyggande säkras för framtida generationer.

Samtliga kommuner, inklusive Gnesta, står inför betydande utmaningar inom området civil beredskap. Efter många år av nedrustning står vi inför en tid där upprustning av vår beredskapsförmåga behöver ske skyndsamt. Målbilden för Gnesta kommuns arbete med civilberedskap är att ska skapa konkret förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet under en kris eller förhöjd beredskap

Genom framtagen risk- och sårbarhetsanalys (RSA) har följande delar identifierats som mest angelägna att arbeta mer fördjupat med under pågående mandatperiod. Dessa är *krisledning, krigsorganisation, skapa motståndskraft i samhällsviktig verksamhet och skydd av civilbefolkningen*. I stort handlar det dels om att öka kommunens livsmedelsberedskap, dels färdigställandet av trygghetspunkter samt översiktlig planering i form av kontinuitetsplanering. Flertalet av de åtgärder som behöver vidtas, är direkt beroende av tillgång till reservkraft. Frågan om att upphandla reservkraft och

drivmedel till den, är därför högt prioriterad. Gnesta kommun samverkar i flertalet beredskapsfrågor med såväl privata som offentliga aktörer i Södermanland.

Möjligheterna till egna val i livet är viktigt, det ska inte spela någon roll varifrån du kommer eller var du växer upp, det som spelar roll är var du är på väg. Dessa möjligheter kan stärkas genom extra fokus på förebyggande arbete i de yngsta åldrarna och där samhället genom föräldrar, skola, polis och socialtjänst har ett särskilt ansvar. Därför vill vi bistå i arbetet att ge fler verktyg till socialtjänstens och skolans arbete för att förebygga brott och stärka skyddet kring barn genom att förbereda oss inför möjligheten till ökad informationsdelning mellan myndigheter. Vi vill också förstärka möjligheterna till ökat föräldraskapsstöd och utveckla arbetet med skolsociala team genom inte minst kommunens barn- och ungdomssamordnare. Vi vill även att arbete ska utvecklas i hela kommunen och också nå de allra yngsta med särskilt fokus på förskola, förskoleklass och lågstadium.

Den 1 juli 2023 trädde "Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete" i kraft. Det innebär ett lagstadgat ansvar att kommunen ska ha en utsedd samordnare för det brottsförebyggande arbetet, ta fram lägesbilder över brottsligheten samt att skapa en åtgärdsplan. Kommunens brottsförebyggande arbete uppfyller redan lagen i dessa punkter.

Det brottsförebyggande arbetet bedrivs även genom olika typer av samverkansprojekt. Dels genom EST-arbete (Effektiv samordning för trygghet), dels genom nattvandringssamarbete med lokala föreningar samt att kommunen har en samverkansöverenskommelse med lokalpolisområdet. För att säkerställa barn- och ungdomars skolgång och hälsa har utveckling av samverkansstrategier och metoder mellan kommunala verksamheter påbörjats. Skola, socialtjänst, polis jobbar även med detta via SSPF.

Samarbetet mellan kommunala förvaltningar och bolag, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter, näringsliv och civilsamhälle behöver ytterligare fördjupas och effektiviseras för att tillsammans förebygga, förhindra och bekämpa kriminalitet. Kommunens brottsförebyggande arbete behöver grundas i ett kunskapsbaserat arbetssätt och beprövade metoder, med sin utgångspunkt i kartläggning och analys.

Möjligheterna att resa kollektivt inom kommunen behöver utvecklas, precis som laddinfrastrukturen för elfordon. Tillgången på välfungerande bredband på landsbygden är inte tillräckligt bra för att tillgodose både privatpersoners och företagens behov. Klotter behöver saneras, ogräs rensas och parkerna fräschas upp. Det är väsentligt att sköta de offentliga miljöerna på ett sådant sätt att de ger ett snyggt och trevligt intryck. Detta gäller samtliga tätorter i kommunen.

Föreningslivet behöver tydliga investeringsplaner i de anläggningar de utövar sina verksamheter i och en god service kring bokningar.

En god och tillgänglig samhällsservice till medborgare och företagsidkare behöver utvecklas genom att kommunens hemsida uppdateras så att det blir lättare att hitta information om tjänster, evenemang och viktiga nyheter.

Nämndernas fokusområden

Fokusområde	Ansvarig nämnd
Kulturskolans utbud ska synliggöras och bibliotekens verksamhet utvecklas.	KS, BOUN
Familjecentralens uppdrag ska utökas till att också stötta föräldrar till äldre barn och unga i samarbete med regionen.	SN, BOUN

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsfokus

Öppna förskolan

Öppna förskolan är en del av familjecentralen och ska erbjuda en god pedagogisk gruppverksamhet som ett komplement till förskolan. Öppna förskolan är en mötesplats för barn som ännu inte börjat skolan och deras föräldrar. Verksamheten är kostnadsfri.

Familjecentralens roll ska utvecklas avseende tidiga insatser inom ramen för samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.

Fritidsgården

Fritidsgården ska bidra till att ge den breda målgruppen ungdomar en stimulerande och utvecklande fritid samt rusta dem för ett gott vuxenliv. Fritidsgården ska vara en tillgänglig och trygg plats där alla ungdomar kan umgås under schyssta premisser. Precis som inom förskolan och skolan är ett välutvecklat likabehandlingsarbete viktigt på fritidsgården. Ungdomarna ska få komma till tals och vara delaktiga i att utveckla fritidsgårdens aktiviteter. Fritidsgården ska ha ett brett aktivitetsutbud för att skapa mötesplatser för fritidsgårdens målgrupp. Inom ramen för detta ingår att utveckla samarbeten med ett flertal aktörer i kommunen, såsom idrottsföreningar, kulturskolan och kulturaktörer.

Fritidsgården ska vara en aktiv deltagare i samverkan med elevhälsan, socialtjänsten, det lokala civilsamhället och polisen.

Kulturskolan

Genom att delta i kulturskolans verksamhet ska eleverna ges verktyg till ett eget, livslångt konstnärligt skapande och en vilja att utforska och uppskatta de konstnärliga ämnena över tid. Det är viktigt att kulturskolans verksamhet är både bred och inkluderande, så att så många som möjligt får möjlighet att upptäcka och utveckla sitt intresse, och samtidigt djup, för att ge dem som vill fördjupa sig inom exempelvis ett instrument de bästa förutsättningarna för långsiktig utveckling och lärande.

Kulturskolans utbud ska kontinuerligt ses över, utvecklas och synliggöras. Det är därmed viktigt att man tillsammans med förvaltningen undersöker nya möjligheter till samarbeten. Därtill ingår ett fortsatt samarbete med fritidsgården, fria kulturaktörer i civilsamhället, förskolan och skolan. Kulturskolan ska möta samtliga barn i grundskolans årskurs 1. Under kommande år ska kulturskolan arbeta för att öka andelen högstadiel elever i sin verksamhet.

Kosten

Nämnden ska arbeta för en positiv matupplevelse som bidrar till en hållbar kommun och ger barn och elever förutsättningar för välmående och lärande. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kosten inom både förskola och skola samt inom äldreomsorgen. Måltiderna i de kommunala verksamheterna ska ge möjlighet att inhämta energi och näring och bidra till en god folkhälsa. Skolmåltiderna ska bidra till att ge eleverna goda matvanor, energi att fokusera på skolarbetet, bidra till en stimulerande miljö samt vara ett tillfälle till gemenskap. Maten som serveras i de kommunala verksamheterna ska därför vara god, näringsriktig och av bra kvalitet.

För att ytterligare stärka kommunens hållbarhetsarbete ska lokalproducerade livsmedel främjas, vilket gynnar det lokala näringslivet och stärker kommunens självförsörjningsförmåga vid eventuella kriser. Arbetet med måltidsråd på skolorna, inom hemtjänsten och på boendena inom äldreomsorgen, med syfte att öka delaktigheten och ge elever och boende inflytande över måltidernas och måltidsmiljöns utformning, ska fortsättas.

Förvaltningen ska hålla sig á jour med Jordbruksverkets uppdrag att införa stöd från EU:s skolprogram till utdelning av frukt i skolor från och med skolår 2025/2026, se *Stöd till frukt i skolan* under omvärldsbevakningskapitlet.

Indikatorer

Indikator	2021	2022	2023	Riket 2023	Målsättning
Fritidsgården					
Antal unika besökare under året	180	258	304	-	Öka
Antal deltagartillfällen under året	1 499	4 067	6 598	-	Öka
Antal aktiviteter där ungdomar är delaktiga i genomförande och planering	Cirka 85	Cirka 65	Cirka 60	-	Öka
Andel tjejer av besökare på fritidsgården	-	38,2	40,8	-	Öka
Kulturskolan					
Antal elever i kulturskolan, 6–19 år Källa: Kolada, ID: N09887	400	505	495		Bibehålla
Elever i kulturskola, 6–19 år, andel (%) Källa: Kolada, ID: N09888	20,1	25,3	24,5	12,5	Bibehålla
Andel av högstadiееlever i kulturskolan Interna siffror	-	17	16	-	Öka
Antal deltagarplatser på kulturskolan under året Interna siffror	420	505	600	-	Bibehålla
Totalt antal deltagartillfällen på kulturskolan under året Interna siffror	-	14 098	15 163	-	Bibehålla
Antal som kulturskolan möter utanför ordinarie ämneskurser Interna siffror	-	123	454	-	Bibehålla
Kosten					
Svinn per verksamhetsområde (köks-serverings- och tallrikssvinn) - förskola - grundskola - äldreomsorg *Ungefärliga mätvärden för äldreomsorgen, förstärkta mätmetoder fr.o.m. 2025.	4975 kg 11686 kg 2078 kg*	3875 kg 6346 kg 758 kg*	5069 kg 8187 kg 452 kg*	-	Minska
Kostnad per portion Ny indikator för 2024	-	-	-	-	
Antal serverade portioner (över tid) - förskola - grundskola - äldreomsorg	70 074 243 860 28 105	52 442 142 718 21 122	76 439 216 052 29 428	-	
Elevernas upplevda nöjdhet med måltidsupplevelsen					

Indikator	2021	2022	2023	Riket 2023	Målsättning
Ny indikator för 2025					

Prioriterade uppdrag

Prioriterade uppdrag	Startdatum	Slutdatum
Utred kulturskolans organisation, inriktning, utbud och lokaler	2023-01-01	2026-08-31
Revidera kulturskolans riktlinjer	2025-01-01	2026-08-31
Flytta fritidsgården till Frejaskolan	2023-01-01	2026-08-31

Fler välmående och växande företag

Som bidrar till tillväxt, service och arbetstillfällen, där kommunens myndighetsutövning ska präglas av effektiv service, tydlig information och bra dialog.

Målbild

Gnesta kommun har ett starkt näringsliv som skapar arbetstillfällen i kommunen. Kommunen främjar företagande, kreativitet och innovation och uppmuntrar företagsamhet, vilket leder till att fler företag väljer att etablera sig i kommunen. Arbetsmarknaden är diversifierad och nya tjänsteföretag finns både i tätorterna och på landsbygden. Besöksnäringen är utvecklad både i tätorterna och på landsbygden. Besöksnäringen bidrar till arbetstillfällen som främjar en lokal kultur och lokala produkter. De gröna näringarna bidrar till att skapa en levande landsbygd där både jord- och skogsbruk är en del av det dynamiska och starka näringslivet som kännetecknar Gnesta kommun.

Detaljplaner för äldre befintliga verksamhetsområden är uppdaterade, tydliga och så flexibla de kan vara. Ny detaljplanerad industrimark är framtagen.

Kommunens myndighetsutövning är professionell och rättssäker och präglas av effektiv service med så korta handläggningstider som möjligt. Kontakterna med kommunen kännetecknas av tydlig information och en bra dialog.

Nulägesbeskrivning

De senaste mätningarna av företagsklimatet visar att kommunen får ett försämrat resultat i sin ranking i Svenskt Näringslivs senaste undersökning, men når ett bättre resultat i SKR:s mätning, NKI. Till viss del finns det visserligen motstående trender i de bägge undersökningarna, men den sammanfattande slutsatsen är att arbetet med att förbättra företagsklimatet måste fortsätta. Resultaten visar bland annat på brister inom områdena information, tillgänglighet och förmåga att ge råd och vägledning. Kontakten och attityden till företagande måste förbättras i hela organisationen och kommunen behöver bli bättre på att nyttja företagets kompetens för utveckling.

Kommunen behöver underlätta för företagare att hitta information och att göra rätt, att gå från informationsutlämning till vägledning och förståelsen för företagande behöver öka. Samarbetet med företagarorganisationer behöver fortsätta utvecklas. I dagsläget är kommunen inte en motor i att nyttja det lokala näringslivet. Det finns också detaljplaner som är föråldrade och som hindrar företagets utveckling. Tillgång till mobilnät och bredband är andra viktiga utvecklingsområden.

Nämndens verksamhetsfokus

Barn och ungdomar i Gnesta kommun ska erbjudas en stimulerande och utvecklande studie- och yrkesvägledning som fångar upp barn och ungas frågeställningar och

framtidförhoppningar. Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet som ger dem kunskaper att granska olika valmöjligheter, underlag för val av fortsatt utbildning samt kompetens att ta ställning till frågor som rör den egna framtiden. De ska få insikt i att deras studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund.

En god kontakt ska etableras med mottagande skolor, kultur- och arbetsliv, föreningsliv och andra organisationer och företag som berikar skolans verksamhet och förankrar den i samhället. Genom nätverkande och en god dialog ska antalet praktikplatser som erbjuds inom ramen för praktisk arbetslivsorientering (prao) långsiktigt öka. Vidare ska kontakt med högskolor och universitet upprättas och bibehållas som ett led i arbetet att främja fortsatta studier efter gymnasiet.

Kommunen ska erbjuda studie- och yrkesvägledning genom hela studietiden, från årskurs 1 till vuxenutbildning. Barn och unga i hela kommunen ska få tillgång till åldersadekvat och anpassad vägledning samt en möjlighet att orientera sig i yrkeslivets strukturer, möjligheter och utmaningar. Studie- och yrkesvägledaren, eller den som har motsvarande uppgifter, har en viktig roll i att informera och vägleda elever inför fortsatt utbildning och yrkesval. Dessutom förväntas studie- och yrkesvägledaren vara till stöd för övrig personal i deras studie- och yrkesorienterande insatser. Inom barn- och utbildningsnämndens verksamheter sker detta arbete i enlighet med den Förvaltningsövergripande SYV-planen.

Indikatorer

Indikator	2021	2022	2023	Riket 2023	Målsättning
Långtidsarbetslöshet 16–24 år, årsmedelvärde, andel (%) av befolkningen					
• Kvinnor	1,2	0,9	1,1	1,1	Ska minska
• Män	2,6	1,6	1,5	1,6	
• Totalt	1,9	1,3	1,3	1,4	
Källa: Kolada: N03922					

En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat

Som ger varje barn och ungdom lust att lära, samt förutsättningar att lyckas, utvecklas och rustas för vuxenlivet.

Målbild

Det ska inte spela någon roll varifrån du kommer utan vart du är på väg, kommuninvånarna ska ha tillgång till utbildning som är av hög kvalitet och som säkrar möjligheterna till lika förutsättningar för att lyckas med sin kunskapsresa. Därför ska den påbörjade förändringsresan i skolan mot höjda kunskapsresultat fortsätta, där särskilt prioriterade frågor är bättre kunskapsresultat, högre studiemotivation och ökad trygghet. Alla barn, oavsett vilken förskola eller skola de går på, känner sig trygga, har tillgång till en god pedagogisk lärmiljö som stimulerar barnens nyfikenhet och lust att lära.

Barnens och ungdomarnas undervisning leds av legitimerade lärare. Eleverna når minst det grundläggande betygskriteriet, ges goda möjligheter till att nå högre betygskriterier och utvecklas för att möjliggöra aktiva livsval. Undervisningen ska utgå ifrån att alla elever kan och vill nå så långt som möjligt med sin utbildning.

Ungdomar som varken studerar eller arbetar erbjuds insatser inom det kommunala aktivitetsansvaret som gör att de går vidare till studier eller arbete. Vuxenutbildningen skapar förutsättningar för hög måluppfyllelse och ett självständigt liv.

Nulägesbeskrivning

För att ge varje barn och ungdom förutsättningar att lyckas, utvecklas och rustas för vuxenlivet är en genomgången skolgång, som gett eleverna kunskap och värden, av särskilt betydelse. Under de senaste åren har andelen elever i Gnesta som uppfyller behörighetskraven för gymnasieskolans nationella program ökat. Det är viktigt att fortsätta detta arbete framledes. Andelen legitimerad personal i förskolan såväl som grundskolan behöver fortsätta öka för att säkerställa en undervisning av hög kvalitet.

Gnesta har något bättre socioekonomiska förutsättningar än genomsnittskommunen, dock är fler elever placerade i särskilda undervisningsgrupper jämfört med riket. Därför behöver arbetet med elever med särskilda behov utvecklas, och i det arbetet ingår att göra en avvägning mellan inkludering och särlösningar. Ett viktigt arbete har påbörjats för att säkerställa välfungerande lokaler med goda lärmiljöer som stimulerar och utmanar, ökar tillgänglighet och uppmuntrar till lärande. Det långsiktiga förbättringsarbetet för såväl inomhus- som utomhusmiljöer behöver vidareutvecklas för att skapa jämlikhet mellan nämndens verksamheter.

För att få en hög måluppfyllelse behöver eleverna erbjudas en stimulerande undervisning. Därför krävs det att lärarna har höga förväntningar på eleverna och att elevernas lust att lära ökas. Barnen och ungdomarna är i alltför låg grad delaktiga i sitt

eget lärande och saknar kunskap om vad som behövs göra för att nå målen. Pojkarnas betygsresultat är låga och det finns skillnader mellan pojkarnas och flickornas resultat.

För att erhålla en skola med hög måluppfyllelse är elevers närvaro grundläggande. Den totala skolfrånvaron har fortsatt minska jämfört med föregående läsår. Arbetet med att öka skolnärvaro behöver fortsätta genom att identifiera och stödja elever med betydande frånvaro parallellt med ett långsiktigt, förebyggande arbete. Viktiga beståndsdelar i arbetet för att främja närvaro är det systematiska kvalitetsarbetet, en tillgänglig lärmiljö och relationsskapande undervisning.

En ytterligare aspekt som är viktig för en skola med hög måluppfyllelse är att barnen mår bra fysiskt och psykiskt. Kopplat till detta har en satsning kring rörelse för barn och elever inletts under föregående läsår, som nu övergått till "Rörelsegarantin". Syftet är att göra rörelse till en naturlig del av undervisningen. Elevernas välmående är av största vikt för en god skolgång och ett gott vuxenliv. En strategiplan för fördjupad samverkan kring tidiga insatser är framtagen och planen är en effekt av det pågående utvecklingsarbetet mellan barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden. Utvecklingsarbetet ska fortsätta och en samverkan ska ske med ett helhetsperspektiv kring barnens bästa och ska understödja tidiga insatser för unga i riskzonen. Utbildningsinsatser och föreläsningar inom ramen för fördjupad samverkan ska syfta till att nå ut till flera olika målgrupper utifrån dess innehåll och identifierade behov.

Den fysiska lärmiljön har stor betydelse för barn och elever som spenderar mycket tid i skolan. En lokalresursplan för förskole- och grundskolelokaler som visar nuläge, prognos på elevantal samt vad som behövs göras framgent finns. Ett arbete pågår där respektive förskola och skolas behov av verksamhetsanpassningar och underhåll utreds. Utredningen beaktar såväl inne- som utemiljö. Arbetet med ny förskola i Gnesta tätort samt ny förskola och skola i Stjärnhov pågår.

Nämndernas fokusområden

Fokusområde	Ansvarig nämnd
Den pedagogiska miljön ska säkerställas genom att tydliggöra investeringsplaner i utemiljöer, skolgårdar och förskole- och skolbyggnader.	KS, BOUN
Fortsätta fördjupa arbetet med språk- och läsutvecklande arbetssätt i de tidiga åldrarna och ge en bättre överblick över de yngre elevernas läs- och skrivförståelse.	BOUN
Ökade kunskapsresultat genom prioriterat arbete med studiemotivation - delaktighet, stimulans, trygghet och trivsel, den psykiska och fysiska hälsan för barn, ungdomar och medarbetare, språk och matematik, inkluderande och tillgänglig lärmiljö, likvärdighetsarbete och hög lärarbehörighet.	BOUN
Fritidsgårdens uppdrag ska förtydligas och fritidsgården flyttas till Frejaskolan för att skapa ett attraktivt vardagsrum för kommunens unga.	BOUN

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsfokus

För barn- och utbildningsnämnden är inriktningsmålet om en utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat grundläggande. Barn- och utbildningsnämndens mål utgår ifrån skollagen och de nationella läroplanerna. Utbildningen vid förskolorna och skolorna i Gnesta kommun ska vara likvärdig. I begreppet likvärdighet ingår, enligt skollagen, allas lika tillgång till utbildningen, lika kvalitet i utbildningen och att verksamheterna ska kompensera för skillnader i barnens och elevernas förutsättningar. Arbetet för en likvärdig förskola och skola innebär att verksamheterna kan behöva arbeta på olika sätt utifrån barnens och elevernas förutsättningar, för att nå samma högt ställda mål.

Utvecklingsarbete ska bedrivas inom de övergripande utvecklingsområdena på både huvudmanna- och verksamhetsnivå. Uppföljning av utvecklingsområdena görs utifrån fastställda kriterier i förskolans och skolans planer för systematiskt kvalitetsarbete.

Förskolan

Utbildningen i förskolan lägger grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Utbildningen och undervisningen ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Barnen i förskolan ska få de bästa förutsättningarna att utvecklas, lära, utmanas och stimuleras. En kvalitativ och likvärdig förskola förutsätter behörig personal, varför arbetet med ökad andel legitimerade förskollärare behöver fortsättas på lång sikt. Utifrån det ekonomiska läget i samhället ska dock målsättningen under 2025 vara att bibehålla befintlig behörighetsnivå. Förvaltningen behöver säkerställa att det finns tillgängliga förskollärare i verksamheten under hela dagen samt arbeta för en jämn fördelning av förskollärare inom de olika förskolorna. För att främja barnens hälsa ska förskolan erbjuda goda möjligheter till fysisk rörelse och motion under dagen, därför ska rörelsegarantin fortsätta utvecklas på samtliga förskolor.

Rektor för förskolan har ansvaret som pedagogisk ledare. Det innebär bland annat att rektor ska se till att verksamheterna bedrivs i enlighet med målen och att verksamheternas resultat följs upp. Det pedagogiska ledarskapet handlar om att tolka läroplanens mål och, utifrån det, leda pedagogernas arbete med att bedriva aktiviteter för en god måluppfyllelse, i relation till de nationella målen för förskolan, med syfte att barnen ska nå så långt som möjligt i sitt lärande och utveckling.

Kommunens förskolor ska präglas av likvärdighet i undervisningen. Det innebär att alla barn, oavsett vilken förskola de går på, ska ha tillgång till en god pedagogisk lärmiljö som stimulerar barnens nyfikenhet och lust att lära. I förskolan läggs grunden för barnens lärande, varför lägstadiets läsa, skriva, räkna-garanti är viktig även i förskolan. Alla förskolor i kommunen ska fortsätta att arbeta medvetet och planerat med berättande, läsning och skriftspråk och andra sätt för att stärka barnens språkutveckling. Digital teknik ska användas som ett naturligt verktyg för att uppnå målet med barns språkutveckling, i vilket flerspråkiga barns språkutveckling i sina

modersmål ingår. Samtliga förskolor ska också utifrån läroplanen ge barnen förståelse för att kunna verka i en digital värld.

Övergång mellan förskola och förskoleklass

Undervisningen och utbildning i förskolan ska förbereda barnen för fortsatt skolgång. Därför är det viktigt att förskolan samverkar med skolan och kopplar ihop undervisningen i förskolan med det barnen senare ska möta i grundskolan, utifrån barnens ålder och mognad. På detta sett ger förskolan barnen rätt förutsättningar att lyckas väl i skolan och ger barnen en kontinuitet i skolgången. Därför är överlämningen mellan förskola och förskoleklass viktig för att skapa möjligheter för kunskapsutbyte mellan verksamheterna, till exempel kopplat till förskolans språkutvecklande arbetssätt.

Grundskolan

Skolorna i Gnesta kommun ska ge eleverna kunskaper och värden samt utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa. Det övergripande målet om ökade kunskapsresultat förväntas nås genom prioriterat arbete inom flera av förvaltningens verksamhetsområden kopplat till hälsa, studiemotivation, delaktighet, behöriga lärare samt trygghet och trivsel. Elevernas språkutveckling och kunskaper i matematik prioriteras särskilt i arbetet för högre kunskapsresultat.

Studiemotivation, delaktighet och undervisningskvalitet

Undervisningen ska vara målfokuserad, varierad och innehålla ett aktivt lärarstöd. Lärarna ska styra och leda undervisningen och eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar. En grundförutsättning för att kunna ge eleverna undervisning av hög kvalitet är att undervisningen bedrivs av legitimerade lärare som är behöriga i de ämnen de undervisar i. Vidare ska eleverna vara delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande. Elever som upplever att de kan påverka sin situation i skolan kommer sannolikt känna en större lust och motivation till skolan och skolarbetet.

Skolbiblioteket är en viktig del av skolans pedagogiska verksamhet och kan på olika sätt stärka elevernas utbildning. Skolbiblioteket ska främja läsande och språkutveckling för elever i alla åldrar på samtliga skolor. Framledes behöver likvärdigheten kring elevernas tillgång till skolbibliotek öka.

Skolornas lärmiljöer ska vara inkluderande och tillgängliga för alla elever, i enlighet med barnkonventionen. Det innebär att lärmiljöerna och elevhälsans verksamhet anpassas efter elevernas unika behov av ytterligare uppgifter, extra anpassningar eller särskilt stöd. Därför ska det förvaltningsövergripande arbetet med Specialpedagogiska skolmyndighetens (SPSM) tillgänglighetsmodell fortsättas. Modellen bygger på fyra grundpelare som påverkar hur långt individen kan nå i sitt lärande: rättigheter i lärandet, social, pedagogisk och fysisk miljö. Med rätt förutsättningar i dessa grundpelare skapas en organisation som främjar delaktighet, inkludering, motivation, kreativitet och ger goda förutsättningar för barn och elever att lära och utvecklas.

Genom modellen ska undervisningen organiseras på så sätt att så många elever som möjligt får sina stödbehov uppfyllda inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Uppföljning visar att pojkars resultat generellt är lägre än flickornas. I Gnesta finns dock de senaste åren en uppåtgående trend som visar att pojkars resultat förbättras, men att de ännu inte når flickornas nivå. Förvaltningen behöver därför fortsätta arbetet att säkerställa att pojkar får den ledning och stimulans som de behöver för att kunna utvecklas så långt som möjligt, samt vidta ytterligare åtgärder eller insatser om så behövs.

Skolornas rektorer är pedagogiska ledare som håller undervisningen i fokus, med målet att samtliga elever ska nå så långt som möjligt kunskapsmässigt och socialt. I det pedagogiska ledarskapet ingår att kontinuerligt och systematiskt utföra klassrumsobservationer med syfte att säkerställa att samtliga elever får en undervisning av god kvalitet, följa upp elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen samt arbeta med tidiga insatser för elever som behöver det. Rektor ska arbeta för att skapa ett inkluderande förhållningssätt i sin verksamhet och använda elevhälsans kompetens förebyggande och främjande.

Trygghet och trivsel

En trygg lärmiljö med studiero är en förutsättning för elevers utveckling och lärande. Att skapa en trygg lärmiljö för eleverna är ett gemensamt ansvar för alla som verkar inom skolan. Skolorna ska ha ett systematiskt arbete för att förebygga och hantera diskriminering, mobbning, trakasserier och kränkande behandling. Barn- och utbildningsförvaltningen behöver säkerställa att den gemensamma rutinen för anmälan, utredning och uppföljning av fall av misstänkt kränkande behandling används, att anmälningarna analyseras systematiskt och leder till åtgärder samt löpande redovisa detta till nämnden.

Psykisk och fysisk hälsa

Elevernas psykiska och fysiska välmående är av största vikt för en god skolgång och ett gott vuxenliv. Forskning visar att fysisk aktivitet och psykisk hälsa går hand i hand. För att främja elevernas hälsa ska skolan fokusera på och erbjuda goda möjligheter till fysisk rörelse och motion under skoldagen, bland annat genom utökad samverkan med föreningsliv och andra organisationer. Rörelsegarantin ska fortsätta utvecklas på samtliga skolor.

Den psykiska ohälsan växer bland unga i skolåldern. På flera områden är flickor överrepresenterade när det gäller nedsatt psykiskt välbefinnande. Arbetet med att främja elevers psykiska hälsa behöver utvecklas, där flickor belyses särskilt. För att komma till bukt med problematiken krävs utökade samarbeten inom kommunen och med utomstående organisationer. Gnesta kommun är med i utvecklingsarbetet Tillsammans för barnens bästa i Sörmland. Målbilden för arbetet är att alla barn i Sörmland ska ges möjligheter till god fysisk och psykisk hälsa genom en god och trygg uppväxt utifrån varje barns behov. En samverkansplan har tagits fram mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen för att säkerställa arbetet.

Samverkan ska ske med ett helhetsperspektiv kring barnens bästa och ska verka för att utveckla det förebyggande arbetet för barn i de yngre åldrarna med särskilt fokus på förskola, förskoleklass och lågstadium, i samverkan med socialnämnden.

Vidare ska den utbildningssatsning i självledarskap, motivation och beslutskompetens som påbörjades 2023–2024 vidareutvecklas för såväl personal som elever och knyts samman med studie- och yrkesvägledningsarbetet.

Närvaro

En grundförutsättning för att eleverna ska ta till sig kunskaperna i skolan är att de är närvarande på lektionerna. Skolorna arbetar utifrån Skolspåret, som är en arbetsmodell med syfte att främja skolnärvaron bland alla elever i grundskolan samt att säkerställa att skolorna följer en likvärdig rutin i sitt arbete med att motverka problematisk frånvaro. Arbetet med att främja skolnärvaro behöver utvecklas genom bland annat tillgänglighetsarbete samt att elever med betydande frånvaro stötts. Ett statsbidragsfinansierat skolsocialt team ska under 2025 utvecklas, där elevhälsan, socialförvaltningens barn- och familjeenhet och KAA samverkar för att ge högstadieelever förutsättningar att komma tillbaka till skolan. Närvaron följs upp systematiskt av förvaltningen och redovisas till barn- och utbildningsnämnden efter varje termin.

Fritidshemmet

Fritidshemmet ska komplettera utbildningen i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola och utgå ifrån en helhetssyn på eleven. Undervisningen i fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samtidigt som verksamheten ska erbjuda eleverna en meningsfull fritid. Vidare ska undervisningen komplettera förskoleklassen och skolan genom att i högre grad vara situationsstyrt, upplevelsebaserat och grupporienterat samt utgå från elevernas behov och intressen. Undervisningen ska ledas av legitimerade lärare i fritidshem som stimulerar elevers utveckling och lärande. Verksamheten ska erbjuda en meningsfull fritid och rekreation.

Unga i gymnasieåldern

Eftersom Gnesta kommun inte har en egen gymnasieskola behöver arbetet inriktas till att i tidigare åldrar ge elever goda förutsättningar för vidare studier och arbete. Eleverna söker själva till de program och gymnasium de är intresserade av. En förutsättning för att göra goda val som passar individen är att alla elever erbjuds en god studie- och yrkesvägledning i grundskolan. Förvaltningen behöver även säkerställa en god studievägledning för att kunna påvisa alternativen efter gymnasiet, såsom högskoleutbildning och olika vägar till arbetsmarknaden.

En del av arbetet är att nämnden och förvaltningen följer den statistik som finns på området. Utfallet av statistiken påverkar Gnestas kommunala aktivitetsansvar (KAA) och kan i övrigt ge information om hur väl grundskolan och studie- och yrkesvägledningen förbereder eleverna för sina vidare studier. Därför behöver förvaltningen fortsätta följa upp andel elever med gymnasieexamen och andel elever

som går över till högskola inom tre år efter avslutad gymnasieutbildning samt annan statistik inom området som bedöms relevant.

Unga som inte påbörjar och fullföljer sin utbildning på ett gymnasieprogram riskerar svårigheter att etablera sig i vuxenlivet, vilket har betydande konsekvenser för den enskilda och för samhället i stort. Barn- och utbildningsförvaltningen handhar det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), vilket omfattar unga upp till 20 år som är folkbokförda i kommunen och som har fullgjort sin skolplikt, men som inte genomför eller har fullföljt en utbildning i gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan eller motsvarande. Aktivitetsansvaret innebär att kommunen ska hålla sig informerad om och dokumentera vilka som omfattas samt bidra med insatser för att unga ska starta eller återuppta sina studier och fullfölja sin utbildning alternativt hitta vägar mot praktik och arbetsmarknaden. Insatserna innebär att förvaltningen kontakter berörda unga via uppsökande verksamhet, informerar om möjliga utbildnings- och yrkesvägar samt erbjuder lämpliga individuella alternativ i form av studier eller praktiktjänstgöring. Förvaltningen ska fortsätta utvecklingsarbetet med det kommunala aktivitetsansvaret, genom kontinuerlig uppföljning samt vidareutveckling av rutiner.

Projektet SPIRA (Studier, Praktik, Inkludering, Reflektion och Arbete) pågår i kommunen sedan 2023. SPIRA är en fortsättning på ett tidigare projekt "React Ung Comeback" som medfinansieras av Europeiska Socialfonden (ESF) och som avslutades under våren 2023. Till skillnad från KAA omfattar arbetet ungdomar utan arbete eller studier 16-24 år. Stödet i studier syftar till att hitta rätt utbildning, bibehålla och färdigställa studier och stödet kring arbete syftar till att stötta i att finna och behålla ett arbete. SPIRA ska fortsätta utvecklas för att stötta unga till kontakt med samhället, daglig aktivitet och i långa loppet etablera sig på arbetsmarknaden.

Indikatorer

Indikator	2021	2022	2023	Riket 2023	Målsättning
Förskolan					
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärligitation, kommunal regi, andel (%) Källa: Kolada: N11810.	34	38	36	44	Ska öka
Andel (%) vårdnadshavare som instämmer i enkätfrågan "mitt barn känner sig tryggt i förskolan"	91	91	91	-	Bibehålla
Barn i kommunal förskola, andel (%) av inskrivna barn Källa: Kolada: N11711	84	84	89	78	Ska öka
Framskrivning, förväntat antal invånare 01-05 år om 5 år Källa: Kolada: N02908	655	-	524	-	
Grundskolan					
Måluppfyllelse och betyg					
Genomsnittligt meritvärde i åk 9, kommunala skolor <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Kolada: N15505	235,3 174,2 204,2	227,7 202,5 214,5	238,7 196,9 215,8	233,8 214,1 223,6	Ska öka
Andel elever (%) i åk 9 med behörighet till gymnasieskolans nationella program, kommunala skolor <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Kolada: N15436	 84,4	86,2 80,0 82,5	90,7 81,2 85,4	84,4 83,0 83,7	Ska öka
Andel elever (%) i åk 9 med E i alla ämnen, kommunala skolor <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Kolada: N15419	88,7 62,5 75,2	70,4 73,3 71,9	85,2 65,2 74,0	72,6 69,7 71,1	Ska öka
Andel elever (%) i årskurs 6 som uppnått minst E i alla ämnen <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Kolada, ID: N15540	74,5 66,7 69,8	91,1 59,1 73,8	69,6 74,7 72,2	72,8 67,6 70,1	Ska öka
Andel elever (%) i årskurs 3 som uppnår fullständig måluppfyllelse *fattas systemstöd	*	*	*	-	
SALSA-värde - årskurs 9					

Indikator	2021	2022	2023	Riket 2023	Målsättning
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter Källa: Kolada: U15457	-1,9	3,2	0,0	0,5	Ska öka
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter Källa: Kolada: U15461	-2,7	2,6	-1,1	1,0	Ska öka
Elever i åk 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, meritvärdespoäng Källa: Kolada: U15459	-27,7	-3,8	-10,5	-3,5	Ska öka
Nationella prov – årskurs 9					
Andel elever (%) i årskurs 9 med provbetyg A-E i ämnesprovet i svenska Källa: Skolverket	-	~100	~100	96,1	Ska öka
Andel elever (%) i årskurs 9 med provbetyg A-E i ämnesprovet i matematik Källa: Skolverket	-	85,4	91,5	89,1	Ska öka
Andel elever (%) i årskurs 9 med provbetyg A-E i ämnesprovet i svenska/svenska som andraspråk	-	..	..	77,7	Ska öka
Andel elever (%) i årskurs 9 med provbetyg A-E i ämnesprovet i engelska	-	~100	~100	97,0	Ska öka
Relation mellan nationella prov och betyg – årskurs 9					
Elever i åk 9 som fått ett högre betyg än provbetyg för ämnesprov i engelska, kommunala skolor, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> • Flickor • Pojkar • Totalt Källa: Kolada: N15574	-	30,8 18,2 24,1	11,1 7,8 9,4	11,2 8,2 9,6	
Elever i åk 9 som fått ett högre betyg än provbetyg för ämnesprov i matematik, kommunala skolor, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> • Flickor • Pojkar • Totalt Källa: Kolada: N15572	-	53,5 47,7 50,6	47,9 54,5 51,5	28,2 22,3 25,1	
Elever i åk 9 som fått ett högre betyg än provbetyg för ämnesprov i svenska, kommunala skolor, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> • Flickor • Pojkar • Totalt Källa: Kolada: N15570	-	51,4 22,2 35,4	31,8 16,7 23,5	33,4 25,4 29,3	

Indikator	2021	2022	2023	Riket 2023	Målsättning
Elever i åk 9 som fått ett lägre betyg än provbetyg för ämnesprov i engelska, kommunala skolor, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Kolada: N15573	-	10,3 11,4 10,8	15,6 39,2 28,1	12,1 17,3 14,8	
Elever i åk 9 som fått ett lägre betyg än provbetyg för ämnesprov i matematik, kommunala skolor, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Kolada: N15571	-	0,0 0,0 0,0	2,1 3,6 2,9	1,6 2,2 1,9	
Elever i åk 9 som fått ett lägre betyg än provbetyg för ämnesprov i svenska, kommunala skolor, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Kolada: N15569	-	2,7 6,7 4,9	6,8 14,8 11,2	5,7 8,0 6,9	
Nationella prov – årskurs 6					
Andel elever i årskurs 6 med provbetyg A-E i ämnesprovet i matematik Källa: Skolverket	-	93,4	79,0	86,3	Ska öka
Andel elever i årskurs 6 med provbetyg A-E i ämnesprovet i svenska Källa: Skolverket	-	92,8	84,6	93,5	Ska öka
Andel elever i årskurs 6 med provbetyg A-E i ämnesprovet i svenska som andra språk Källa: Skolverket		..	..	71,6	Ska öka
Andel elever i årskurs 6 med provbetyg A-E i ämnesprovet i engelska Källa: Skolverket	-	93,6	91,0	94,8	Ska öka
Relation mellan nationella prov och betyg – årskurs 6					
Elever i åk 6 som fått ett högre betyg än provbetyg för ämnesprov i engelska, kommunala skolor, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Skolverket	-	9,4 6,9 8,1	7,0 6,0 6,5	6,4 6,2 6,1	
Elever i åk 6 som fått ett högre betyg än provbetyg för ämnesprov i matematik, kommunala skolor, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Skolverket	-	11,1 1,9 6,5	24,6 26,5 25,6	25,1 23,3 24,2	

Indikator	2021	2022	2023	Riket 2023	Målsättning
Elever i åk 6 som fått ett högre betyg än provbetyg för ämnesprov i svenska, kommunala skolor, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Skolverket	-	34,6 22,4 28,7	35,7 32,3 33,9	25,1 19,2 22,1	
Elever i åk 6 som fått ett lägre betyg än provbetyg för ämnesprov i engelska, kommunala skolor, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Skolverket	-	26,4 25,9 26,1	35,1 34,3 34,7	13,0 17,9 15,5	
Elever i åk 6 som fått ett lägre betyg än provbetyg för ämnesprov i matematik, kommunala skolor, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Skolverket	-	5,6 3,7 4,6	. 7,4 3,9	2,5 2,9 2,7	
Elever i åk 6 som fått ett lägre betyg än provbetyg för ämnesprov i svenska, kommunala skolor, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Skolverket	-	3,8 10,2 6,9	1,8 3,2 2,5	4,1 6,2 5,1	
Nationella prov – årskurs 3					
Andel elever (%) i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Kolada. ID: N15454	-	52 52 52	49 41 44	61 62 61	Ska öka
Andel elever (%) i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk <ul style="list-style-type: none"> Flickor Pojkar Totalt Källa: Kolada. ID N15452	-	66 57 62	80 60 69	73 62 67	Ska öka
Frånvaro					
Genomsnittlig total andel frånvaro (läsåar) <ul style="list-style-type: none"> Låg Mellan Hög 	11,8 13,1 19,0	10,2 11,4 17,5	9,2 11,3 14,9	-	Ska minska
Andel elever med mer än 20 procents frånvaro <ul style="list-style-type: none"> Låg Mellan Hög 	9,7 11,8 23,1	14,2 17,8 33,1	8,4 14,0 27,9	-	Ska minska
Andel elever med mer än 50 procents frånvaro <ul style="list-style-type: none"> Låg 	0,2 0,8 2,2	0,3 0,9 5,6	0,2 0,9 4,6	-	Ska minska

Indikator	2021	2022	2023	Riket 2023	Målsättning
- Mellan - Hög					
Trygghet					
Andel elever (%) i årskurs 5 som instämmer i enkätfrågan "Jag känner mig trygg i skolan"	69,0	83,0	78,0	-	Ska öka
Andel elever (%) i årskurs 8 som instämmer i enkätfrågan "Jag känner mig trygg i skolan"	74,0	78,0	75,0	-	Ska öka
Läraryrshögskola					
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i grundskola åk 1-9, kommunala skolor, andel (%) Källa: Kolada: N15814	71,7	73,8	76,7	72,4	Ska öka
Fritidshemmet					
Anställda, andel (%) heltidstjänster med ped. högskoleexamen Källa: Skolverket (databasen jämförelsetal)	20	16	19	36	Ska öka
Andel elever (%) som instämmer i enkätfrågan "Jag känner mig trygg på fritidshemmet"	82	94	86	-	Ska öka
Unga i gymnasieåldern					
Andel gymnasieelever (%) med examen inom tre år, hemkommun <ul style="list-style-type: none"> • Flickor • Pojkar • Totalt Källa: Kolada: N17445	72,7 67,7 70,2	67,1 68,2 67,6	71,6 64,4 68,4	73,3 68,5 70,8	Ska öka
Andel gymnasieelever (%) med examen inom fyra år, hemkommun <ul style="list-style-type: none"> • Flickor • Pojkar • Totalt Källa: Kolada: N17461	81,4 72,2 77,2	80,3 73,8 77,1	75,0 69,7 72,5	76,6 70,6 73,5	Ska öka
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter gymnasieexamen, hemkommun, andel (%) <ul style="list-style-type: none"> • Flickor • Pojkar • Totalt Källa: Kolada N18601, publ. V. 21 2025	84,4 68,3 75,3	84,3 93,0 88,3	-	-	Ska öka
Antal ungdomar som omfattas av KAA och därmed erbjudits stöd Källa: interna siffror	50	70	96	-	
Antal ungdomar som förvaltningen har gett stöd inom ramen för KAA och SPIRA Källa: interna siffror		53	47	-	

Prioriterade uppdrag

Prioriterade uppdrag	Startdatum	Slutdatum
En plan ska tas fram för genomförande av verksamhetsanpassningar och underhåll i inomhus- och utomhusmiljön, utifrån utredningen av respektive förskola och skolas behov.	2024-01-01	2025-06-30
Säkerställa attraktiva utemiljöer på förskolorna och skolorna (del i plan för genomförande av underhåll och verksamhetsanpassningar)	2025-01-01	2026-12-31
En ny förskola i Gnesta centrum ska byggas.	2023-01-01	2025-12-31
En ny skola och förskola ska byggas i Stjärnhov	2024-06-17	2027-08-31
Arbetsättet närvarorobotar på grundskolan ska utvärderas	2024-06-17	2025-06-30
Ta fram en skolbiblioteksplan utifrån lagändring gällande stärkta skolbibliotek	2025-01-01	2025-12-31
Analysera av de senaste årens avvikelse mellan slutbetyg och nationella prov och förtydliga rutinerna för uppföljning och utvärdering av betygsresultat	2024-08-26	2025-06-30
Utveckla det förebyggande arbetet för barn i de yngre åldrarna med särskilt fokus på förskola, förskoleklass och lågstadium, i samverkan med socialnämnden.	2025-01-01	2027-12-31

En proaktiv och effektiv organisation

Som ger kommuninvånarna, näringslivet och föreningslivet en god service med ett bra bemötande, tar till sig nya arbetssätt, handskas varsamt med kommunens ekonomi och utvecklar sin kompetens över tid.

Målbild

Det är lätt att kontakta kommunen via olika kanaler såsom e-post, telefon, besök och olika former av digitala tjänster. Frågor besvaras skyndsamt, och e-postmeddelanden besvaras senast inom två dagar. Kommunens verksamheter präglas av intresse och förståelse för kommuninvånarens, företags och andra aktörers behov och önskemål.

Medarbetare i kommunen uppmuntras att ta initiativ till förbättringar i verksamheterna. Genom att systematiskt och kontinuerligt jobba med utveckling av kommunens olika processer, sker förenklingar, förbättringar och kvaliteten höjs. Digitaliseringens möjligheter tas tillvara för att utveckla verksamheter och tjänster utifrån användarens behov.

Genom ett effektivt resursutnyttjande och en proaktiv verksamhetsstyrning håller kommunens verksamheter budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög. Medarbetarna har god kännedom om sin verksamhetsbudget och är delaktiga i planeringsarbetet.

Medarbetarna är kommunens viktigaste resurs. Gnesta kommun är en attraktiv arbetsgivare för nuvarande och framtida medarbetare. Genom att vara en attraktiv arbetsgivare kan kommunen locka till sig ny kompetens och utveckla och behålla den kompetens som finns inom organisationen. Arbetsmiljön på kommunens olika arbetsplatser är god och stimulerar medarbetare att ta initiativ och att känna ansvar i såväl det löpande som det långsiktiga arbetet. Kommunen tillvaratar medarbetarnas kompetens och intressen samt främjar en god arbetsmiljö med låg sjukfrånvaro.

Nulägesbeskrivning

Olika undersökningar visar på olika resultat vad gäller servicenivån. Resultaten är inte tillfredsställande vad gäller företagares kontakt med kommunen. Detta handlar om bemötande av personer som kontaktar kommunen, långa svarstider och handläggningstider. Resultaten för kommuninvånarens kontakt i andra typer av frågor ger däremot ett bättre utfall, även om det fortsatt finns behov av utveckling, inte minst vad gäller kontakter via e-post. Ett arbete för att öka servicenivån pågår i samklang med arbetet att information görs mer tillgänglig, där hemsidan är ett viktigt verktyg som behöver utvecklas för både medarbetare och kommuninvånare samt företagare. Digitaliseringen behöver utvecklas, bland annat i form av tillgång till automatiserade lösningar både internt och externt. Organisationen behöver arbeta för att optimera processer och samarbeten för att öka effektiviteten.

Kommunen har de senaste åren arbetat med långtidsprognoser som en del i budgetprocessen samtidigt har kommunen sett över sin investeringsprocess och investeringsplanering. Men arbetet behöver utvecklas och tydligare inkluderas i kommunens långsiktiga ekonomiska beslut. Budgetmodellen behöver utvecklas för att tydligare stötta kommunen i de långsiktiga utmaningarna. Analyser och uppföljningsprocessen behöver utvecklas för att tydligare ge relevant information till alla beslutsnivåer och förbättra prognoserna.

Kommunen har ett ökande behov av arbetskraft inom områden där det råder brist på arbetskraft med rätt kompetens. Organisationen behöver ge medarbetarna möjlighet till utveckling, och se till att av medarbetarnas kompetens nyttjas på bästa sätt.

Våra medarbetares hälsa är av största vikt och ökad frisknärvaro är prioriterad. Många av kommunens anställda är kvinnor och sjuktalen är högre hos kvinnor än hos män. Av det skälet är det prioriterat att fokusera särskilt på kvinnors hälsa för att minska sjukfrånvaron. Det kan ske genom att informera och utbilda mer om kvinnors hälsa genom livet, inte minst klimakteriet och dess effekter, som ett led i kommunens förebyggande arbete.

Nämndernas fokusområden

Fokusområde	Ansvarig nämnd
Förbättra kommunikationen och servicen till våra medborgare och företagare	KS, SBN, BOUN, SN
Arbeta strategiskt med kompetensförsörjning både på kort och lång sikt.	KS, SBN, BOUN, SN
Ett gemensamt och idogt arbete för att sänka sjuktalen och säkra en robust organisation ska ske.	KS, SBN, BOUN, SN
Styrdokument ska uppdateras.	KS, SBN, BOUN, SN
Den ekonomiska medvetenheten ska genomsyra hela organisationen, både den politiska och hela kommunkoncernens organisation.	KS, SBN, BOUN, SN

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsfokus

Service och bemötande

Tillit och förtroende mellan verksamhet och barn eller ungdom med sina vårdnadshavare byggs genom proaktiv kommunikation som ska kännetecknas av ett gott bemötande och professionalitet. Det åligger varje verksamhet att säkerställa att kontakter som tas inom och med verksamheten kännetecknas av detta.

Attraktiv arbetsgivare

En nyckelfaktor för att nå inriktningsmålen är att förvaltningen förmår attrahera, behålla och utveckla medarbetare, inte minst för att säkerställa att verksamheterna har

den kompetens som är nödvändig för att skapa bra verksamheter för alla barn och elever. Ledarskapet är avgörande för detta och därför är ledarskapsutveckling en naturlig del i organisationsutvecklingen, på både enhetsnivå och förvaltningsnivå. Barn- och utbildningsförvaltningen ska kännetecknas av ett klimat där utvecklingsinitiativ främjas och där de medarbetare som önskar får möjlighet att ta större ansvar inom sitt arbetsområde uppmuntras, för att på så sätt bidra till verksamheternas utveckling. Kopplat till målet om en god och utvecklande arbetsmiljö ska även kommunen ha verksamhetsförlagd utbildning, VFU, av god kvalitet som lockar fler förskolläro- och lärarstudenter att genomföra sin VFU på kommunens förskolor och skolor.

Förvaltningen ska säkerställa att förskole- och skolrektorerna har goda förutsättningar för att utföra sitt ansvar som pedagogisk ledare samt fortsätta arbeta med det gemensamma utvecklingsarbetet kopplat till detta.

Välstånd medarbetare är grundläggande för att nå upp till målbeskrivningen om att vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetet med hälsofrämjande åtgärder ska stärkas i syfte att förbättra personalens fysiska och psykiska hälsa. Arbetet ska följas upp genom aktivt arbete med medarbetarundersökning på både enhetsnivå och förvaltningsnivå samt genom kontinuerlig uppföljning av sjukfrånvaron.

En god ekonomi

Nämndens verksamheter ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och dess ekonomiska resultat ska vara i balans. Den ekonomiska medvetenheten ska genomsyra hela organisationen. Därför ska arbetet med att säkerställa att samtliga verksamheter drivs kostnadseffektivt och att resurserna optimeras fortsättas i linje med kommunfullmäktiges ekonomiska styrprinciper. En del i detta är att arbeta i enlighet med reinvesteringsplanen för att säkra en god, långsiktig ekonomisk planering samt säkerställa att nämndens verksamheter och dess inventarier håller en hög kvalitet. Förvaltningen ska vidare säkerställa att samtliga chefer inom förvaltningen regelbundet går igenom det ekonomiska läget tillsammans med medarbetarna och se till att medarbetarna görs delaktiga i verksamhetens ekonomi genom att uppmuntra förslag kringförändrade arbetssätt, administrativa förbättringar och liknande.

En ny modell för att beräkna barn- och elevpengen tas fram i syfte att öka transparens och ansvarstagande. Första delen gällande elevpeng färdigställdes under 2023 och implementeras till barn- och elevpengsberäkning 2024. Nästa del i projektet är att genomföra en likvärdig utredning för barnpengen (grundbelopp till förskolan). Modellen syftar till att främja likvärdighet och jämförbarhet mellan verksamheter och andra kommuner.

Indikatorer

Indikator	2021	2022	2023	Målsättning
Procentuell avvikelse från nämndens budget	-1,3	-1,8	-3,5	Säkerställa
Antal verksamhetsområden med budget i balans (av 15 verksamhetsområden) *ny indikator för 2025, innan 2024 var verksamheten uppdelad i 10 områden	*	*	*	Säkerställa
Nyckeltal - barn och personal				
Väsentliga personalförhållanden (redovisas i bilaga)				
Antal barn och elever i verksamheterna (redovisas i bilaga)				
Antal tjänstgörande lärare (omräknat till heltidstjänster) i kommunal grundskola Källa: Kolada: K15063	93,2	96,1	90,9	
Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1-9, antal Källa: Kolada: N15034	11.9	11.9	12.1	Bibehålla
Antal årsarbetare kommunal förskola Källa: Kolada: K11022	86.0	82.0	85.0	
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi, antal Källa: Kolada: N11010	5.3	5.6	5.3	Bibehålla
Antal förskolläraryr- och lärarstudenter som genomför VFU inom kommunen	Ca 38	Ca 10	Ca 27	Bibehålla
Sjukfrånvaro				
Sjukfrånvaro: Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid <ul style="list-style-type: none"> • Kvinnor • Män • Totalt 	11,1 3,6 9,8	11,6 4,7 10,2	10,1 3,8 8,8	Ska minska
Sjukfrånvaro: Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid - förskola	17,3	17,7	16,4	Ska minska
Sjukfrånvaro: Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid - grundskola	7,0	7,8	6,6	Ska minska
Sjukfrånvaro: Andel (%) av total sjukfrånvaro som överstiger 59 dagar <ul style="list-style-type: none"> • Kvinnor • Män • Totalt 	48,5 9,9 45,5	52,7 2,5 48,0	54,9 6,5 50,6	Ska minska
Upplevd nöjdhet				
HME (Hållbart medarbetarengagemang) – andel (%) positiva	-	83	80	Ska öka

Indikator	2021	2022	2023	Målsättning
Andel medarbetare (%) som kan rekommendera Gnesta kommun som arbetsgivare	-	49	45	Ska öka
Andel vårdnadshavare (%) som instämmer i enkätfrågan "jag blir väl bemött av personalen i mitt barns förskola"	83	89	88	Ska öka
Andel vårdnadshavare (%) som instämmer i enkätfrågan "jag blir väl bemött av personalen i mitt barns skola"	79 (2) 92 (5) 69 (8)	83 (2) 90 (5) 77 (8)	86 (2) 89 (5) 83 (8)	Ska öka
Antal inkomna klagomål				
Ny indikator för 2024				

Prioriterade uppdrag

Prioriterade uppdrag	Startdatum	Slutdatum
Ta fram ett förslag på hur barnpeng kan beräknas för att säkerställa likvärdighet i hela kommunen.	2023-01-01	2025-12-31
Upphandla och implementera utbildningsspecifika moduler i Hypergene	2025-01-01	2025-12-31
Ta fram kontinuitetsplan för kris och krig	2025-01-01	2026-06-30

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämnden, utdrag ut Framtidsplan 2025–2027

Barn- och utbildningsnämnden minskas med totalt 1 600 tkr utöver indexuppräknningar. Nämndens budgetram minskas med 2 700 tkr till följd av minskade barnantal inom förskolan och grundskolan. Samtidigt tillskjuts nämnden 1 125 tkr för att finansiera ändringarna i nya timplanen som beräknas utöka kraven på skolan med 1,5 årsarbetare.

Utöver detta tillskjuts 3 000 tkr för till kommungemensamma poster för ett särskilt uppdrag kring att arbeta med förbyggande arbete i de yngre åldrarna. Dessa medel ska vara sökbara för barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden gemensamt. Uppdraget kommer att utvärderas 2026 för eventuellt fortsatt arbete. Barn- och utbildningsnämndens har tidigare flaggat för behov av att utöka elevhälsans funktioner inom grundskolan samt behov av specialpedagog inom förskolan vilket skulle kunna rymmas inom denna satsning. Nämnden har också indikerat ett behov av att se över möjligheten att skapa ett strukturbidrag för liten skola, medel för detta kan komma tilldelas från den kommungemensamma reserven efter presenterad utredning.

I investeringsbudgeten avsätts också 1 000 tkr särskilt av nyinvesteringsutrymmet för upprustning/utveckling förskole- och skolgårdar för tex extra lekutrustning, summan avser ej underhåll som idag ligger inom GFABs ansvarsområde.

Upprustningen/utvecklingen ska ha ett särskilt fokus på att involvera elever och föräldrar.

Barn och utbildningsnämnden får också ett särskilt uppdrag att se över riktlinjerna och genomlysna köstatistiken inom kulturskolan. Uppdraget förväntas hanteras inom ram.

Förutom tillskotten har en ramjustering gjorts där 125 tkr som tidigare budgeteras för lovaktiviteter flyttats till kommunstyrelsen. Den överbudgeterade löneindexuppräknningen för 2024 har också ramjusterats genom en minskning av nämndens ram med 1 000 tkr.

Resultaträkning Totalt Barn- och utbildningsnämnden (Tkr)

Enhet	Budget 2025	Budget 2024	Förändring
Externa intäkter	15 668	15 432	-236
Bidrag/Kostnadsersättningar	24 387	22 504	-1 883
Kostnad arbetskraft	-211 084	-205 936	5 148
Lokalkostnader	-48 763	-47 886	877
Övriga kostnader	-152 428	-152 032	396
Interna intäkter	253 214	250 210	-3 004
Interna kostnader	-243 424	-241 592	1 832
Resultat Barn- och utbildningsnämnden	362 430	359 300	3 130

*) exempel på kostnader som ingår i övriga kostnader är bland annat köp av huvudverksamhet (elevplatser), transporter och resor, konsultkostnader, administrativa kostnader, IT-kostnader, förbrukningsmaterial, trycksaker, annons, samt ett flertal övriga kostnader.

Nämndens driftsbudget

Nedan redovisas barn- och utbildningsnämndens budget för 2025 uppdelat utifrån verksamhet. Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr). Fördelningen är gjord utifrån Statistiska Central Byråns (SCB's) uppdelning, såsom varje kommun måste redovisa årligen. Det gör att tidigare verksamhetsområde "grundskola" nu är uppdelad i förskoleklass, grundskola 1-9 samt fritidshem. Verksamhetsområde "förskola" är uppdelat i öppen förskola, pedagogisk omsorg samt förskola. Den ljusgröna kolumnen är 2024 års medel fördelad på samma vis, som jämförelse. Verksamheterna 998 fördelas ut över alla andra verksamheter när bokslutet är klart utifrån resultat i procent per verksamhet.

Övrig info	Verksamhet	Benämning	Centralt under FCH	Kommunal verksamhet	Totalt 2025	Budget efter lönerrevision 2024
	1003	Politik	763		763	745
		Admin (löneöversyn)	0		0	1 112
Fördelas	998	Övergripande administration	8 394		8 395	9 231
	400	Öppen förskola		609	609	498
	412	Pedagogisk omsorg	673		673	1 662
	407	Förskola	6 335	63 600	69 935	73 154
	425	Fritidshem	-2 272	20 656	18 384	18 475
	435	Förskoleklass	1 291	10 291	11 581	11 846
	440	Grundskola	35 522	129 691	165 212	163 263
	443	Anpassad grundskola	3 882	4 803	8 685	11 280
	453	Anpassad gymnasieskola	8 593		8 593	6 011
	450	Gymnasium	57 358		57 358	54 886
	478	KAA		1 993	1 993	1 960
	330	Kulturskola		4 564	4 564	4 519
	350	Fritidsgård/Freja café		3 953	3 953	3 942
	997	Kosten		1 732	1 732	1 268
Summa:			120 632	241 798	362 430	363 852
		Ram			362 430	359 300
		Ofinansierat			0	-4 552

Översikt per verksamhetsområde

Nedan följer en närmare beskrivning av större förändringar inom barn- och utbildningsnämndens olika verksamheter. När uppräknig endast skett enligt politiska direktiv, anges inte detta specifikt. Gällande indexuppräknig består av: löneökning 0%, hyror 3% och övriga kostnader med 2%. Att årets lönerevision inte ingår i rambudget, ger större differenser mellan åren och innebär svårigheter att jämföra skillnader fullt ut.

Politisk ledning

Den politiska ledningens budget för 2025 är på -763 tkr jämfört med -745 tkr 2024.

Administration

Den centrala administrationens budget är förändrad från -14 792 tkr 2024, då lönerevisionen för 2024 låg centralt (-5 599 tkr) i väntan på lönerörelsens resultat samt ett äskande om tilläggsbudget (4 552 tkr). År 2025 är ingen lönekomensation lagd på nämndnivå och ingen tilläggsäskning har gjorts. Budgeten är 8 395 tkr, i relation till 2024-års 9 231 tkr.

Öppen förskola (ingår i Familjecentralen)

Den totala budgeten för öppen förskola för 2025 är -609 tkr jämfört med -498 tkr 2024. Skillnaden beror på indragna regionala bidrag på 100 tkr.

Pedagogisk omsorg

Den totala budgeten för pedagogisk omsorg för 2025 är -673 tkr jämfört med -1 662 tkr 2024. Pedagogisk omsorg utförs endast av fristående utförare, ej kommunal verksamhet. Osäkerhet kring den fristående verksamheten som i november 2024 har 5 barn, mot budgeterade 13.

Förskola

Den totala budgeten för förskolan för 2025 är -69 935 jämfört med -73 154tkr 2024. Del av centrala elevhälsan ingår i verksamheten förskola med 601 tkr. Minskningen beror på grund av färre antal barn i verksamheterna.

Fritidshem

Den totala budgeten för fritidshem/fritidsklubb för 2025 är -18 384 tkr jämfört med -18 475 tkr 2024.-Det är fler fritidsbarn vilket sänker snitthyran 2025 och ger samtidigt större omsorgsavgiftsintäkter.

Förskoleklass

Den totala budgeten för förskoleklass för 2025 är -11 581 tkr jämfört med -11 846 tkr 2024.

Grundskola

Den totala budgeten för grundskolan för 2025 är -165 212 tkr jämfört med -163 263 tkr 2024.

Del av centrala elevhälsan ingår i verksamheten grundskola. Den centrala elevhälsan innehåller medicinsk personal samt talpedagog och psykolog. Lokala elevhälsan ligger på respektive grundskolas enheter med kurator och specialpedagogisk kompetens och finansieras via elevpeng. Årskurserna 7-9 har fått ett extra tillskott i ram på grund av ökad timplan 2025.

Anpassad grundskola

Den totala budgeten för anpassad grundskola för 2025 är -8 685 jämfört med -11 280 tkr 2024. Antalet externa elever är har minskat från 4 till 3 elever. Antalet elever inom anpassad grundskola i egen regi är 5,5 elever i snitt 2025, mot 10,5 elever 2024. Skolskjuts för anpassad grundskola är budgeterat med -2 500 tkr mot -2 000 tkr 2024.

Anpassad gymnasieskola

Den totala budgeten för anpassad gymnasieskola för 2025 är -8 593 tkr jämfört med -6 011 tkr 2024. Ökningen beror främst på att ökat antal elever. Skolskjuts för anpassad gymnasieskola ökar därmed och är budgeterat med -4 189 tkr mot -2 800 tkr 2024.

Gymnasieskola

Den totala budgeten för verksamhetsområdet för 2025 är -57 358 tkr jämfört med -54 886 tkr 2024. Gnesta driver ingen egen gymnasieskola men har administrationskostnader för hantering av gymnasieplatser. I budgeten inryms, förutom terminsavgifter även kostnader för resor, inackorderingsbidrag och tilläggsbelopp.

Kommunala aktivitetsansvaret (KAA)

Den totala budgeten för verksamhetsområdet för 2025 är -1 993 tkr jämfört med -1 960 tkr 2024.

Kulturskolan

Den totala budgeten för verksamhetsområdet för 2025 är -4 564 tkr jämfört med -4 519 tkr 2024.

Fritidsgården

Den totala budgeten för verksamhetsområdet för 2025 är -3 953 tkr jämfört med -3 942 tkr 2024.

Kostenheten

Den totala nettobudgeten för verksamhetsområdet för 2025 är -1 732 tkr. Kosten omsluter ca 31 000 tkr och har intäkter från äldreomsorg, skola och förskola med 28 700 tkr, och andra intäkter motsvarande 200 tkr. -1 732 tkr täcker delar av övergripande ledning, OB-ersättning samt Träffpunktens verksamhet.

Volymer

Nedan visas prognosticerade volymer för förskola, fritidshem, grundskola, gymnasium och anpassad grundskola 2025, i relation till prognos och utfall snitt vårtermin/hösttermin 2024, samt prognos från ledningen.

Förskola	Prognos 2024	Utfall 2024	Prognos 2025
Antal placerade barn i Gnesta kommuns förskolor	465	463	442
- varav sålda platser	8	12	9
Antal barn med förskoleplats i andra kommuners regi	5	4	2
Antal barn i fristående förskoleverksamhet	99	101	97

Pedagogisk omsorg	Prognos 2024	Utfall 2024	Prognos 2025
Antal placerade barn i pedagogisk omsorg i Gnesta kommuns regi	0	0	0
- varav sålda platser	0	0	0
Antal köpta platser i pedagogisk omsorg i andra kommuners regi	0	0	0
Antal barn i fristående pedagogisk verksamhet	13	8	5

Grundskola	Prognos 2024	Utfall 2024	Prognos 2025
Antal elever i förskoleklass i Gnesta kommuns regi	119	125	122
- varav sålda platser	1	1	1
Antal elever i förskoleklass i annan kommun	2	2	2
Antal elever i fristående skolors förskoleklass	16	15	13
Antal elever i åk 1-9 i Gnesta kommuns regi	1 144	1 145	1 151
- varav sålda platser	23	27	25
- varav antal elever med modersmålsundervisning	93	97	100
Antal elever i åk 1-9 i andra kommuners regi	24	25	23
Antal elever i åk 1-9 i fristående skolor	185	189	190
Antal elever i fritidshem i Gnesta kommuns regi	518	509	556
- varav sålda platser	7	5	8
Antal elever i fritidshem i andra kommuners regi	13	13	10
Antal elever i fristående skolors fritidshem	99	100	98

Anpassad grundskola	Prognos 2024	Utfall 2024	Prognos 2025
Antal elever i anpassad grundskola i Gnesta kommuns regi, snitt.	10,5	10	5,5
- varav sålda platser	1,5	1	1
Antal elever i anpassad grundskola i andra kommuners regi	0	0	0
Antal elever i fristående anpassad grundskola	4	3,5	3

Anpassad gymnasieskola	Prognos 2024	Utfall 2024	Prognos 2025
Antal elever i anpassad gymnasieskola i andra kommuners regi samt i fristående anpassad gymnasieskola, snitt.	8	8	9,5

Gymnasieskola	Prognos 2024	Utfall 2024	Prognos 2025
Antal elever i gymnasieskola, snitt.	392,5	387	401

Resursfördelning - Förskola och pedagogisk omsorg

Enligt 8 kap. 22 § och 25 kap. 12 § skollagen (2010:800) ska bidraget (grundbeloppet) från hemkommunen avse ersättning för:

1. omsorg och pedagogisk verksamhet
2. pedagogiskt material och utrustning
3. måltider
4. lokalkostnader
5. administration
6. mervärdesskatt

Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till sin egen förskola. Grundbeloppet för förskolan utgår utifrån fyra olika bidragsnivåer. Bidragsnivåerna är uppdelade efter ålder 1-2 år och 3-5 år, samt heltid och 20-timmarsbarn. Alla belopp är per elev och år om inte annat anges. I Gnesta kommun tillkommer även barnpeng för barnhälsa i grundpengen med 603 kr/barn. Uppdraget utförs av barn- och elevhälsan inom kommunen. Ersättning för barnhälsa utgår inte till pedagogisk omsorg. Lönekomensation för 2025 ingår inte i grundbeloppet för de kommunala förskolorna, utan tillkommer under året. Alla totalbelopp är avrundade till närmaste tiotal kronor.

Barn- och elevpeng till kommunens egna verksamheter 2025 i kronor/barn/år

Verksamhet	Förskola 1-2 år	Förskola 1-2 år, 20 timmar	Förskola 3-5 år	Förskola 3-5 år, 20 timmar
Grundbelopp inkl lokalkostnader	158 094	116 225	134 578	103 607

Interkommunal ersättning till förskola 2025 i kronor/barn/år

Verksamhet	Förskola 1-2 år	Förskola 1-2 år, 20 timmar	Förskola 3-5 år	Förskola 3-5 år, 20 timmar
Grundbelopp inkl lönekomensation 2025 och lokalkostnader	160 555	117 788	136 535	104 900
Administration 3%	4 817	3 487	4 096	3 108
Totalt	165 372	119 712	140 631	106 715

Bidragsbelopp till fristående förskola 2025 i kronor/barn/år

Verksamhet	Förskola 1-2 år	Förskola 1-2 år, 20 timmar	Förskola 3-5 år	Förskola 3-5 år, 20 timmar
Grundbelopp inkl lönekompensation 2025 och lokalkostnader	160 555	117 788	136 535	104 900
Administration 3%	4 817	3 487	4 096	3 108
Momsersättning 6%	9 922	7 183	8 438	6 403
Totalt	175 294	126 895	149 069	113 118
Grundbelopp efter avdragavgiftsintäkt	161 876	113 476	135 651	99 700

Bidragsbelopp fristående pedagogisk omsorg 2025 i kronor/barn/år

Verksamhet	Pedagogisk omsorg 1-5 år	Pedagogisk omsorg 1-5 år, 20 timmar
Grundbelopp inkl lönekompensation 2025 och lokalkostnader	146 336	92 618
Administration 1%	1 463	926
Momsersättning 6%	8 868	5 613
Totalt	156 667	99 156
Grundbelopp efter avdrag avgiftsintäkt	143 249	85 738

Ersättning för lokalkostnader

Med lokalkostnader avses i första hand kostnader för hyra. Det innefattar också driftskostnader som till exempel uppvärmning, renhållning och kapitalkostnader i form av ränta på lån. De fristående förskolorna får bidrag för sin lokalkostnad per barn och år med det belopp som motsvaras av den genomsnittliga lokalkostnaden för den kommunala förskolan. Bidraget grundar sig på den budgeterade genomsnittliga lokalkostnaden för kommunens förskolelokaler för det kommande verksamhetsåret. 2025 år lokalkostnader i snitt är 29 557 kr per barn och år.

Ersättning för administration

Ersättningen för administration består av ett schablonbelopp på tre procent (en procent för pedagogisk omsorg) på grundbeloppet och ersättning för lokalkostnader.

Ersättning för mervärdesskatt

För de fristående verksamheterna tillkommer en ersättning på det totala grundbeloppet med en schablonersättning om sex procent som kompensation för mervärdesskatt.

Socioekonomiskt tillägg

Socioekonomiskt bidrag kan utgå till förskola. Förskolorna får ersättning utifrån den socioekonomiska strukturen i de olika förskolorna. Ersättningen baseras på föräldrars utbildningsnivå, familjens biståndsbehov samt elevens utländska bakgrund. Index med dessa parametrar beräknas per skola av Statistiska centralbyrån (SCB). Socioekonomiska ersättningen är kompensatorisk och ska möjliggöra likvärdiga förutsättningar till stimulans och lärande i förskolan.

För barn som går i kommunal eller fristående skola i Gnesta kommun erhåller respektive förskola socioekonomisk ersättning utifrån modellen. Barn som går i annan kommuns kommunala eller fristående skola erhåller Gnesta kommuns genomsnittliga socioekonomiska ersättning. Ersättningen gäller kronor/barn/år.

Kommunal förskola	Belopp
Fågeldansen	3 738
Gläntan	2 697
Korallen	3 622
Kristallen	3 854
Ringleken	2 505
Sjöstugan	3 364
Frustuna	7 013
Tallen	3 044
Ängen	3 892

Fristående förskolor i kommunen	Belopp	Administration	Moms 6%	Totalt
De fyra årstiderna	3 584	108	221	3 913
Gnesta Waldorfförskola	2 389	72	148	2 609
Grinden	3 276	98	202	3 576

Utanför Gnestas kommun	Belopp	Administration	Moms 6%	Totalt
Interkommunal ersättning	3 854	116	0	3 969
Fristående förskolor	3 854	116	238	4 207

Tilläggsbelopp

Enligt 8 kap. 23 § skollagen (2010:800) ska tilläggsbelopp inom förskolan lämnas för barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Stödet ska vara kopplat till barnets särskilda behov och förutsättningar att kunna delta i verksamheten och det ska vara en extraordinär stödåtgärd som inte har koppling till den vanliga verksamheten. Hemkommunen är inte skyldig att betala tilläggsbelopp för ett barn i behov av särskilt

stöd, om betydande eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen. Tilläggsbelopp söks av rektor.

Föräldraavgifter

Fristående verksamheter tar själva in sina föräldraavgifter. I Gnesta innebär det att grundbeloppet till fristående verksamheter reduceras med ett belopp motsvarande genomsnittlig avgift för förskolans verksamheter i kommunen. Avgiftsreduceringen 2025 är 13 419 kronor/barn/år.

Resursfördelning – Förskoleklass, fritidshem, fritidsklubb och grundskola

Enligt 9 kap. 20 §, 10 kap. 38 § och 14 kap. 16 § skollagen (2010:800) ska bidraget (grundbeloppet) från hemkommunen avse ersättning för:

1. undervisning
2. lärverktyg
3. elevhälsa
4. måltider
5. lokalkostnader
6. administration
7. mervärdesskatt

Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna skolan. Grundbeloppet utgår från olika bidragsnivåer beroende på årskurs och verksamhet (förskoleklass, fritidshem osv.) Lönekompensation för 2025 ingår inte i grundbeloppet för de kommunala förskolorna, utan tillkommer under året. Alla belopp är kronor per elev och år om inte annat anges.

Kommunal ersättning 2025 exklusive genomsnittlig socioekonomisk ersättning

Verksamhet	Förskoleklass	Grundskola 1-3	Grundskola 4-6	Grundskola 7-9	Fritidshem	Fritidsklubb
Grundbelopp inkl lokalkostnader	88 597	97 726	100 335	105 338	40 262	23 943
Totalt	88 597	97 726	100 335	105 338	40 262	23 943

Interkommunal ersättning 2025 exklusive genomsnittlig socioekonomisk ersättning

Verksamhet	Förskoleklass	Grundskola 1-3	Grundskola 4-6	Grundskola 7-9	Fritidshem	Fritidsklubb
Grundbelopp inkl lönekomensation 2025 och lokalkostnader	89 798	99 069	101 738	106 849	40 895	24 209
Administration 3%	2 692	2 972	3 052	3 205	1 227	726
Totalt	92 439	102 041	104 790	110 054	42 122	24 935
Grundbelopp efter avdrag avgiftsintäkt					34 228	17 022

Bidragsbelopp till fristående skola 2025 exklusive socioekonomisk ersättning

Verksamhet	Förskoleklass	Grundskola 1-3	Grundskola 4-6	Grundskola 7-9	Fritidshem	Fritidsklubb
Grundbelopp inkl lönekomensation 2025 och lokalkostnader	89 798	99 069	101 738	106 849	40 895	24 209
Administration 3%	2 692	2 972	3 052	3 205	1 227	726
Momsersättning 6%	5 550	6 122	6 287	6 603	2 572	1 496
Totalt	98 041	108 164	111 077	116 658	44 649	26 432
Grundbelopp efter avdrag avgiftsintäkt					36 735	18 518

Föräldraavgifter

Fristående verksamheter tar själva in sina föräldraavgifter. I Gnesta innebär det att grundbeloppet till fristående verksamheter reduceras med ett belopp motsvarande genomsnittlig avgift för fritidshemmens verksamheter i kommunen.

Avgiftsreduceringen 2025 är 7 914 kronor/elev/år.

Socioekonomiskt bidrag

Socioekonomiskt bidrag kan utgå till förskoleklass och grundskola. Skolorna får ersättning utifrån den socioekonomiska strukturen i de olika skolorna. Ersättningen baseras på föräldrars utbildningsnivå, familjens biståndsbehov samt elevens utländska bakgrund. Index med dessa parametrar beräknas per skola av Statistiska centralbyrån (SCB). Socioekonomiska ersättningen ska kompensera för skolans kostnader relaterade till olika stödåtgärder för elever med inlärningssvårigheter som beror på språkliga eller

sociala faktorer, till exempel undervisning i mindre grupper. Socioekonomiska bidraget ska syfta till alla elevers rätt att nå kunskapskraven.

För elever som går i kommunal eller fristående skola i Gnestas kommun erhåller respektive skola socioekonomisk ersättning utifrån modellen. Elever som går i annan kommuns kommunala eller fristående skola erhåller Gnesta kommuns genomsnittliga socioekonomiska ersättning. Kronor/elev/år.

Kommunala skolor	Belopp
Dansutskolan	2 663
Frejaskolan F-6 och 7-9	2 943
Kvarnbackaskolan	2 999
Welandersborgs skola	3 392

Friskola inom kommunen	Belopp	Administration 3%	Moms 6%	Totalt
Gnesta Waldorfskola	1 962	59	121	2 142

Utanför Gnesta kommun	Belopp schablon	Administration 3%	Moms 6%	Totalt
Interkommunal ersättning	2 803	84	0	2 887
Friskolor	2 803	84	173	3 060

Ersättning för lokalkostnader

Med lokalkostnader avses i första hand kostnader för hyra. Det innefattar också driftskostnader som t ex uppvärmning, renhållning och kapitalkostnader i form av ränta på lån. De fristående skolorna får bidrag för sin lokalkostnad per elev och år med det belopp som motsvaras av den genomsnittliga lokalkostnaden för den kommunala grundskolan och fritidsverksamheten. Bidraget grundar sig på den budgeterade genomsnittliga lokalkostnaden för kommunens grundskolelokaler och fritids det kommande verksamhetsåret. 2025 år lokalkostnader i snitt för grundskolan är 20 081 kr per elev och år. För fritids är lokalkostnaden i snitt 5 821kr per elev och år.

Ersättning för administration

Ersättningen för administration består av ett schablonbelopp på tre procent på grundbeloppet och ersättning för lokalkostnader.

Ersättning för mervärdesskatt

För de fristående verksamheterna tillkommer en ersättning på det totala grundbeloppet med en schablonersättning om sex procent som kompensation för mervärdesskatt.

Tilläggsbelopp

Enligt 10 kap. 39 § skollagen (2010:800) ska tilläggsbelopp inom grundskolan lämnas för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd eller ska erbjudas modersmålsundervisning. Stödet ska vara kopplat till elevens särskilda behov och förutsättningar att kunna delta i verksamheten och det ska vara en extraordinär stödåtgärd som inte har koppling till den ordinarie verksamheten. Hemkommunen är inte skyldig att betala tilläggsbelopp för en elev i behov av särskilt stöd, om betydande eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Tilläggsbelopp för särskilt stöd söks av respektive rektor.

Ansökan om modersmålsundervisning görs av vårdnadshavaren till eleven och betalas ut efter beslut till den verksamhet som tillhandahåller elevens modersmålsundervisning. Uppgiften är kronor/elev/läsår.

Modersmålsundervisning	Undervisning	Läromedel	Totalt
Schablon	8 400	180	8 580

Barn- och elevpeng till kommunens egen anpassad grundskola 2025

Skolan tilldelas en peng per elev som är nivåindelad utifrån individens behov kronor/elev/år.

Verksamhet	Anpassad grundskola åk 1-9
- nivå 1	364 000
- nivå 2	455 000
- nivå 3	728 000

Interkommunal ersättning till andra kommuners anpassad grundskola 2025

Skolan tilldelas en peng per elev som är nivåindelad utifrån individens behov. Beloppen inkluderar administrationspåslag, kronor/elev/år.

Verksamhet	Anpassad grundskola åk 1-9
- nivå 1	374 920
- nivå 2	468 650
- nivå 3	749 840

Ersättning till fristående anpassad grundskola 2025

Skolan tilldelas en peng per elev som är nivåindelad utifrån individens behov. Beloppen inkluderar administrationspåslag och moms, kronor/elev/år.

Verksamhet	Anpassad grundskola åk 1-9
- nivå 1	397 415
- nivå 2	496 769
- nivå 3	794 830

Barn- och elevpeng till kommunens fritidshem i anpassad grundskola 2025

Skolan tilldelas en peng per elev som är nivåindelad utifrån individens behov, kronor/elev/år.

Verksamhet och nivå	Fritidshem elev anpassad grundskola 2025
- nivå 1	96 900
- nivå 2	122 400
- nivå 3	188 700

Interkommunal ersättning till andra kommuners fritidshem för elev i anpassad grundskola 2025

Skolan tilldelas en peng per elev som är nivåindelad utifrån individens behov. Beloppen är inklusive administrationspåslag, kronor/elev/år

Verksamhet och nivå	Fritidshem elev anpassad grundskola 2025
- nivå 1	99 807
- nivå 2	126 072
- nivå 3	194 361

Ersättning till fristående fritidshem i anpassad grundskola 2025

Skolan tilldelas en peng per elev som är nivåindelad utifrån individens behov. Beloppen är inklusive administrationspåslag och moms, kronor/elev/år.

Verksamhet och nivå	Fritidshem elev anpassad grundskola 2025
- nivå 1	105 795
- nivå 2	133 636
- nivå 3	206 023

Gymnasiepeng

Gnesta kommun har ingen egen gymnasieskola och kan därmed endast förhålla sig till de programpriser som gäller för gymnasieelever inom samverkan eller riksprislistan.

Investeringar

Nyinvesteringar

Nyinvesteringar är de investeringar som görs för att skapa nya tillgångar eller utöka användningsområdet på befintliga tillgångar. För nyinvesteringar beslutas endast en ospecificerad ram. Nyinvesteringarna ianspråkats med objektsbeskrivning och ekonomisk konsekvensutredning för godkännande av kommunstyrelsen. Den kommungemensamma potten för nyinvesteringar är sökbar av respektive nämnd och uppgår till 17 mnkr 2025.

I nyinvesteringsramen reserveras särskilt 1 mnkr för upprustning/utveckling förskole- och skolgårdar för tex extra lekutrustning, summan avser ej underhåll som idag ligger inom GFABs ansvarsområde.

Reinvesteringar

Reinvesteringar avser generellt planerat utbyte eller uppdatering av befintliga tillgångar och genererar ingen tillkommande driftsbudget.

Barn- och utbildningsnämndens reinvesteringarbudget fördelas enligt tabell nedan, beslutad i kommunens Framtidsplan för 2025-2027.

Barn och utbildningsnämnden	2025	2026	2027
BoU IT och digital lärmiljö	1,1	1,1	1,1
Förskola	0,15	0,15	0,15
Grundskola	0,8	0,8	0,8
Fritidshem/fritidsklubb och anpassad grundskola	0,15	0,15	0,15
BoU Inventarier och möbler	1,5	1,5	1,5
Förskola	0,3	0,3	0,3
Grundskola	0,6	0,6	0,6
Specialsalar och matsalar	0,3	0,3	0,3
Kosten	0,1	0,1	0,1
Kulturskolan	0,1	0,1	0,1
Anpassad grundskola och fritidsgård	0,1	0,1	0,1
Totalt Reinvesteringar Barn- och utbildningsnämnden	2,6	2,6	2,6

BOU IT OCH DIGITAL LÄRMILJÖ

Nedan beskrivs den del av utrustningen som behöver uppdateras, bytas ut etc. för att hålla en hög digital kvalitet.

FÖRSKOLA

Förskolan har 28 avdelningar. För att hålla en god kvalitet och uppdateringar inom digitala arbetsverktyg bör dessa förnyas med en intervall på 3 år. Det gäller laptop till pedagoger och avdelningar.

Avdelningarna på förskolan använder i dagsläget bärbara projektorer för att projicera upp innehåll på väggar eller tavlor och dessa behöver förnyas med ett intervall på 3 år.

Ipad leasas i dagsläget under 1:1-satsningen

Reinvesteringsbehov per år: 0,15 mkr

GRUNDSKOLA

Grundskolan har ca 60 lärosalar. För de flesta lärosalar så används både interaktiva bildskärmar och bildskärmar för att undervisa i lärosalarna. Interaktiva bildskärmar och bildskärmarna (Digital utrustning klassrum) behövs förnyas med en intervall på 7–10 år för att upprätthålla en god kvalitet.

Pedagogerna och lärare i grundskolan använder sig utav digitala arbetsverktyg som behöver förnyas med en intervall på var tredje år för att upprätthålla en god kvalitet.

Ipad och elevdatorer leasas i dagsläget under 1:1-satsningen.

Reinvesteringsbehov per år: 0,8 mkr

FRITIDSHEM/FRITIDSKLUBB

Det finns ett fritidshem/fritidsklubb per grundskola F-6.

Pedagogerna i fritidshem digitala arbetsverktyg använder sig utav digitala arbetsverktyg som behöver förnyas med en intervall på var tredje år för att upprätthålla en god kvalitet.

Reinvesteringsbehov per år: 0,1 mkr

ANPASSAD GRUNDSKOLA

sig utav digitala arbetsverktyg som behöver förnyas med en intervall på var tredje år för att upprätthålla en god kvalitet.

Eleverna ska ha individuellt anpassade digitala verktyg.

Reinvesteringsbehov per år: 0,05 mkr

BOU INVENTARIER OCH MÖBLER

FÖRSKOLA

Förskolan har 28 avdelningar. För att hålla en god kvalitet på inventarierna bör de förnyas med en intervall på 10 år. Inventarierna på en avdelning kostar ca 100 tkr.

Reinvesteringsbehov per år: 0,3 mkr

GRUNDSKOLA

Lärosalar

Grundskolan har ca 60 lärosalar. För att hålla en god kvalitet på inventarierna bör de förnyas med en intervall på 10 år. En lärosal med bänkar, stolar, förvaring och övrig inredning kostar cirka 100 tkr.

Reinvesteringsbehov per år: 0,6 mkr

Specialsalar och matsalar

För att hålla en god kvalitet på inventarierna bör de förnyas med en intervall på 10 år. Vid större renoveringar kommer äskning ske som nyinvestering.

Reinvesteringsbehov per år: 0,3 mkr

KOSTEN

Förbrukningsinventarier enligt gränsdragningslistan mot GFAB. Förnyas vid behov.

Reinvesteringsbehov per år: 0,1 mkr

KULTURSKOLA

Lärosalar, inventarier, IT och instrument för verksamhet: För att hålla en god kvalitet på inventarierna bör de förnyas med en intervall på 10 år.

Reinvesteringsbehov per år: 0,1 mkr

ANPASSAD GRUNDSKOLA

Lärosalar och övriga salar: För att hålla en god kvalitet på inventarierna bör de förnyas med en intervall på 10 år.

Reinvesteringsbehov per år: 0,05 mkr

FRITIDSGÅRD

Lokaler och inventarier för verksamhet: För att hålla en god kvalitet på inventarierna bör de förnyas med en intervall på 10 år. Det år fritidsgården flyttas ökar investeringbehovet.

Reinvesteringsbehov per år: 0,05 mkr